દેવી માહાત્મ્યમ્ વા દુર્ગાસપ્તશતી

{▯ દેવી માહાત્મ્યમ્ વા દુર્ગાસપ્તશતી ▯}

▯ દેવી માહાત્મ્યમ્ ▯

▯ શ્રી ▯

▯ શ્રીચણ્ડિકાધ્યાનમ્ ▯

ૐ બન્ધૂકકુસુમાભાસાં પઞ્ચમુણ્ડાધિવાસિનીમ્ ▯

સ્ફુરચ્ચન્દ્રકલારત્નમુકુટાં મુણ્ડમાલિનીમ્ ▯

ત્રિનેત્રાં રક્તવસનાં પીનોન્નતઘટસ્તનીમ્ ▯

પુસ્તકં ચાક્ષમાલાં ચ વરં ચાભયકં ક્રમાત્ ▯

દધતીં સંસ્મરેન્નિત્યમુત્તરામ્નાયમાનિતામ્ ▯

અથવા

યા ચણ્ડી મધુકૈટભાદિદૈત્યદલની યા માહિષોન્મૂલિની

યા ધૂમ્રેક્ષણચણ્ડમુણ્ડમથની યા રક્તબીજાશની ▯

શક્તિઃ શુમ્ભનિશુમ્ભદૈત્યદલની યા સિદ્ધિદાત્રી પરા

સા દેવી નવકોટિમૂર્તિસહિતા માં પાતુ વિશ્વેશ્વરી ▯

▯ અથ અર્ગલાસ્તોત્રમ્ ▯

ૐ અસ્ય શ્રીઅર્ગલાસ્તોત્રમન્ત્રસ્ય વિષ્ણુરૃષિઃ,

અનુષ્ટુપ્ છન્દઃ, શ્રીમહાલક્ષ્મીર્દેવતા,

શ્રીજગદમ્બાપ્રીતયે સપ્તશતિપાઠાઙ્ગત્વેન જપે વિનિયોગઃ ▯

ૐ નમશ્ચણ્ડિકાયૈ ▯

માર્કણ્ડેય ઉવાચ ।

ૐ જય ત્વં દેવિ ચામુણ્ડે જય ભૂતાપહારિણિ ।

જય સર્વગતે દેવિ કાલરાત્રિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧॥

જયન્તી મઙ્ગલા કાલી ભદ્રકાલી કપાલિની ।

દુર્ગા શિવા ક્ષમા ધાત્રી સ્વાહા સ્વધા નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨॥

મધુકૈટભવિધ્વંસિ વિધાતૃવરદે નમઃ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૩॥

મહિષાસુરનિર્નાશિ ભક્તાનાં સુખદે નમઃ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૪॥

ધૂમ્રનેત્રવધે દેવિ ધર્મકામાર્થદાયિનિ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૫॥

રક્તબીજવધે દેવિ ચણ્ડમુણ્ડવિનાશિનિ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૬॥

નિશુમ્ભશુમ્ભનિર્નાશિ ત્રૈલોક્યશુભદે નમઃ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૭॥

વન્દિતાઙ્ઘ્રિયુગે દેવિ સર્વસૌભાગ્યદાયિનિ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૮॥

અચિન્ત્યરૂપચરિતે સર્વશત્રુવિનાશિનિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૯॥

નતેભ્ય: સર્વદા ભક્ત્યા ચાપર્ણે દુરિતાપહે ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૦॥

સ્તુવદ્ભ્યો ભક્તિપૂર્વં ત્વાં ચણ્ડિકે વ્યાધિનાશિનિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૧॥

ચણ્ડિકે સતતં યુદ્ધે જયન્તિ પાપનાશિનિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૨॥

દેહિ સૌભાગ્યમારોગ્યં દેહિ દેવિ પરં સુખમ્ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૩॥

વિધેહિ દેવિ કલ્યાણં વિધેહિ વિપુલાં શ્રિયમ્ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૪॥

વિધેહિ દ્વિષતાં નાશં વિધેહિ બલમુચ્ચકૈ: ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૫॥

સુરાસુરશિરોરત્નનિઘૃષ્ટચરણેઽમ્બિકે ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૬॥

વિદ્યાવન્તં યશસ્વન્તં લક્ષ્મીવન્તઞ્ચ માં કુરુ ।

રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૭॥

દેવિ પ્રચણ્ડદોર્દણ્ડદૈત્યદર્પનિષૂદિનિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૮॥

પ્રચણ્ડદૈત્યદર્પઘ્ને ચણ્ડિકે પ્રણતાય મે ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૯॥

ચતુર્ભુજે ચતુર્વક્ત્રસંસ્તુતે પરમેશ્વરિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૦॥

કૃષ્ણેન સંસ્તુતે દેવિ શશ્વદ્ભક્ત્યા સદામ્બિકે ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૧॥

હિમાચલસુતાનાથસંસ્તુતે પરમેશ્વરિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૨॥

ઇન્દ્રાણીપતિસદ્ભાવપૂજિતે પરમેશ્વરિ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૩॥

દેવિ ભક્તજનોદ્દામદત્તાનન્દોદયેઽમ્બિકે ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૪॥

ભાર્યાં મનોરમાં દેહિ મનોવૃત્તાનુસારિણીમ્ ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૫॥

તારિણિ દુર્ગસંસારસાગરસ્યાચલોદ્ભવે ।
રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૬॥

ઇદં સ્તોત્રં પઠિત્વા તુ મહાસ્તોત્રં પઠેન્નરઃ ।
સપ્તશતીં સમારાધ્ય વરમાપ્નોતિ દુર્લભમ્ ॥ ૨૭॥

॥ ઇતિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે અર્ગલાસ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ॥

॥ અથ કીલકસ્તોત્રમ્ ॥

ૐ અસ્ય શ્રીકીલકમન્ત્રસ્ય શિવઋષિઃ, અનુષ્ટુપ્ છન્દઃ,
શ્રીમહાસરસ્વતી દેવતા, શ્રીજગદમ્બાપ્રીત્યર્થં
સપ્તશતીપાઠાઙ્ગત્વેન જપે વિનિયોગઃ ।
ૐ નમશ્ચણ્ડિકાયૈ ।
માર્કણ્ડેય ઉવાચ ।
ૐ વિશુદ્ધજ્ઞાનદેહાય ત્રિવેદીદિવ્યચક્ષુષે ।
શ્રેયઃપ્રાપ્તિનિમિત્તાય નમઃ સોમાર્ધધારિણે ॥ ૧॥

સર્વમેતદ્વિજાનીયાન્મન્ત્રાણામપિ કીલકમ્ ।
સોઽપિ ક્ષેમમવાપ્નોતિ સતતં જપ્યતત્પરઃ ॥ ૨॥

સિદ્ધ્યન્ત્યુચ્ચાટનાદીનિ કર્માણિ સકલાન્યપિ ।
એતેન સ્તુવતાં દેવીં સ્તોત્રવૃન્દેન ભક્તિતઃ ॥ ૩॥

ન મન્ત્રો નૌષધં તસ્ય ન કિઞ્ચિદપિ વિદ્યતે ।
વિના જપ્યેન સિદ્ધ્યેત્તુ સર્વમુચ્ચાટનાદિકમ્ ॥ ૪॥

સમગ્રાણ્યપિ સેત્સ્યન્તિ લોકશઙ્કામિમાં હર: ।
કૃત્વા નિમન્ત્રયામાસ સર્વમેવમિદં શુભમ્ ॥૫॥

સ્તોત્રં વૈ ચણ્ડિકાયાસ્તુ તચ્ચ ગુહ્યં ચકાર સ: ।
સમાપ્નોતિ સ પુણ્યેન તાં યથાવન્નિમન્ત્રણામ્ ॥ ૬॥

સોઽપિ ક્ષેમમવાપ્નોતિ સર્વમેવ ન સંશય: ।
કૃષ્ણાયાં વા ચતુર્દશ્યામષ્ટમ્યાં વા સમાહિત: ॥ ૭॥

દદાતિ પ્રતિગૃહ્ણાતિ નાન્યથૈષા પ્રસીદતિ ।
ઇત્થં રૂપેણ કીલેન મહાદેવેન કીલિતમ્ ॥ ૮॥

યો નિષ્કીલાં વિધાયૈનાં ચણ્ડીં જપતિ નિત્યશ: ।
સ સિદ્ધ: સ ગણ: સોઽથ ગન્ધર્વો જાયતે ધ્રુવમ્ ॥ ૯॥

ન ચૈવાપાટવં તસ્ય ભયં ક્વાપિ ન જાયતે ।
નાપમૃત્યુવશં યાતિ મૃતે ચ મોક્ષમાપ્નુયાત્ ॥ ૧૦॥

જ્ઞાત્વા પ્રારભ્ય કુર્વીત હ્યકુર્વાણો વિનશ્યતિ ।
તતો જ્ઞાત્વૈવ સમ્પૂર્ણમિદં પ્રારભ્યતે બુધૈ: ॥ ૧૧॥

સૌભાગ્યાદિ ચ યત્કિઞ્ચિદ્ દૃશ્યતે લલનાજને ।
તત્સર્વં તત્પ્રસાદેન તેન જપ્યમિદં શુભમ્ ॥ ૧૨॥

શનૈસ્તુ જપ્યમાનેઽસ્મિન્ સ્તોત્રે સમ્પત્તિરુચ્ચકૈ: ।

ભવત્યેવ સમગ્રાપિ તતઃ પ્રારભ્યમેવ તત્ ॥ ૧૩॥

ઐશ્વર્યં તત્પ્રસાદેન સૌભાગ્યારોગ્યમેવ ચ ।
શત્રુહાનિઃ પરો મોક્ષઃ સ્તૂયતે સા ન કિં જનૈઃ ॥ ૧૪॥

ચણ્ડિકાં હૃદયેનાપિ યઃ સ્મરેત્ સતતં નરઃ ।
હૃદ્યં કામમવાપ્નોતિ હૃદિ દેવી સદા વસેત્ ॥ ૧૫॥

અગ્રતોઽમું મહાદેવકૃતં કીલકવારણમ્ ।
નિષ્કીલઞ્ચ તથા કૃત્વા પઠિતવ્યં સમાહિતૈઃ ॥ ૧૬॥

॥ ઇતિ શ્રીભગવત્યાઃ કીલકસ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ॥

॥ અથ દેવી કવચમ્ ॥

અસ્ય શ્રીચણ્ડીકવચસ્ય બ્રહ્મા ઋષિઃ , અનુષ્ટુપ્ છન્દઃ ,
ચામુણ્ડા દેવતા , અઙ્ગન્યાસોક્તમાતરો બીજમ્ ,
દિગ્બન્ધદેવતાસ્તત્વમ્ , શ્રીજગદમ્બાપ્રીત્યર્થે જપે વિનિયોગઃ ।
ૐ નમશ્ચણ્ડિકાયૈ ।
માર્કણ્ડેય ઉવાચ ।
ૐ યદ્ગુહ્યં પરમં લોકે સર્વરક્ષાકરં નૃણામ્ ।
યન્ન કસ્યચિદાખ્યાતં તન્મે બ્રૂહિ પિતામહ ॥ ૧॥

બ્રહ્મોવાચ ।
અસ્તિ ગુહ્યતમં વિપ્ર સર્વભૂતોપકારકમ્ ।
દેવ્યાસ્તુ કવચં પુણ્યં તચ્છૃણુષ્વ મહામુને ॥ ૨॥

પ્રથમં શૈલપુત્રીતિ દ્વિતીયં બ્રહ્મચારિણી ।
તૃતીયં ચન્દ્રઘણ્ટેતિ કૂષ્માણ્ડેતિ ચતુર્થકમ્ ॥ ૩॥

પઞ્ચમં સ્કન્દમાતેતિ ષષ્ઠં કાત્યાયની તથા ।
સપ્તમં કાલરાત્રિશ્ચ મહાગૌરીતિ ચાષ્ટમમ્ ॥ ૪॥

નવમં સિદ્ધિદાત્રી ચ નવદુર્ગા: પ્રકીર્તિતા: ।
ઉક્તાન્યેતાનિ નામાનિ બ્રહ્મણૈવ મહાત્મના ॥ ૫॥

અગ્નિના દહ્યમાનાસ્તુ શત્રુમધ્યગતા રણે ।
વિષમે દુર્ગમે ચૈવ ભયાર્તા: શરણં ગતા: ॥ ૬॥

ન તેષાં જાયતે કિઞ્ચિદશુભં રણસઙ્કટે ।
આપદં ન ચ પશ્યન્તિ શોકદુ:ખભયઙ્કરીમ્ ॥ ૭॥

યૈસ્તુ ભક્ત્યા સ્મૃતા નિત્યં તેષાં વૃદ્ધિ: પ્રજાયતે ।
યે ત્વાં સ્મરન્તિ દેવેશિ રક્ષસિ તાન્ન સંશય: ॥ ૮॥

પ્રેતસંસ્થા તુ ચામુણ્ડા વારાહી મહિષાસના ।
ઐન્દ્રી ગજસમારૂઢા વૈષ્ણવી ગરુડાસના ॥ ૯॥

નારસિંહી મહાવીર્યા શિવદૂતી મહાબલા ।
માહેશ્વરી વૃષારૂઢા કૌમારી શિખિવાહના ॥ ૧૦॥

લક્ષ્મી: પદ્માસના દેવી પદ્મહસ્તા હરિપ્રિયા ।

શ્વેતરૂપધરા દેવી ઈશ્વરી વૃષવાહના ॥ ૧૧॥

બ્રાહ્મી હંસસમારૂઢા સર્વાભરણભૂષિતા ।
ઈત્યેતા માતરઃ સર્વાઃ સર્વયોગસમન્વિતાઃ ॥ ૧૨॥

નાનાભરણશોભાઢ્યા નાનારત્નોપશોભિતાઃ ।
શ્રેષ્ઠૈશ્ચ મૌક્તિકૈઃ સર્વા દિવ્યહારપ્રલમ્બિભિઃ ॥ ૧૩॥

ઈન્દ્રનીલૈર્મહાનીલૈઃ પદ્મરાગૈઃ સુશોભનૈઃ ।
દૃશ્યન્તે રથમારૂઢા દેવ્યઃ ક્રોધસમાકુલાઃ ॥ ૧૪॥

શઙ્ખં ચક્રં ગદાં શક્તિં હલં ચ મુસલાયુધમ્ ।
ખેટકં તોમરં ચૈવ પરશું પાશમેવ ચ ॥ ૧૫॥

કુન્તાયુધં ત્રિશૂલં ચ શાર્ઙ્ગમાયુધમુત્તમમ્ ।
દૈત્યાનાં દેહનાશાય ભક્તાનામભયાય ચ ॥ ૧૬॥

ધારયન્ત્યાયુધાનીત્થં દેવાનાં ચ હિતાય વૈ ।
નમસ્તેઽસ્તુ મહારૌદ્રે મહાઘોરપરાક્રમે ॥ ૧૭॥

મહાબલે મહોત્સાહે મહાભયવિનાશિનિ ।
ત્રાહિ માં દેવિ દુષ્પ્રેક્ષ્યે શત્રૂણાં ભયવર્ધિનિ ॥ ૧૮॥

પ્રાચ્યાં રક્ષતુ મામૈન્દ્રી આગ્નેય્યામગ્નિદેવતા ।
દક્ષિણેઽવતુ વારાહી નૈરૃત્યાં ખડ્ગધારિણી ॥ ૧૯॥

પ્રતીચ્યાં વારુણી રક્ષેદ્વાયવ્યાં મૃગવાહિની ।
ઉદીચ્યાં પાતુ કૌબેરી ઈશાન્યાં શૂલધારિણી ॥ ૨૦॥

ઊર્ધ્વં બ્રહ્માણી મે રક્ષેદધસ્તાદ્વૈષ્ણવી તથા ।
એવં દશ દિશો રક્ષેચ્ચામુણ્ડા શવવાહના ॥ ૨૧॥

જયા મામગ્રતઃ પાતુ વિજયા પાતુ પૃષ્ઠતઃ ।
અજિતા વામપાર્શ્વે તુ દક્ષિણે ચાપરાજિતા ॥ ૨૨॥

શિખાં મે દ્યોતિની રક્ષેદુમા મૂર્ધ્નિ વ્યવસ્થિતા ।
માલાધરી લલાટે ચ ભ્રુવૌ રક્ષેદ્યશસ્વિની ॥ ૨૩॥

નેત્રયોશ્ચિત્રનેત્રા ચ યમઘણ્ટા તુ પાર્શ્વકે ।
ત્રિનેત્રા ચ ત્રિશૂલેન ભ્રુવોર્મધ્યે ચ ચણ્ડિકા ॥ ૨૪॥

શઙ્ખિની ચક્ષુષોર્મધ્યે શ્રોત્રયોર્દ્વારવાસિની ।
કપોલૌ કાલિકા રક્ષેત્ કર્ણમૂલે તુ શઙ્કરી ॥ ૨૫॥

નાસિકાયાં સુગન્ધા ચ ઉત્તરોષ્ઠે ચ ચર્ચિકા ।
અધરે ચામૃતાબાલા જિહ્વાયાં ચ સરસ્વતી ॥ ૨૬॥

દન્તાન્ રક્ષતુ કૌમારી કણ્ઠદેશે તુ ચણ્ડિકા ।
ઘણ્ટિકાં ચિત્રઘણ્ટા ચ મહામાયા ચ તાલુકે ॥ ૨૭॥

કામાક્ષી ચિબુકં રક્ષેદ્વાચં મે સર્વમઙ્ગલા ।

ગ્રીવાયાં ભદ્રકાલી ચ પૃષ્ઠવંશે ધનુર્ધરી ॥ ૨૮॥

નીલગ્રીવા બહિઃ કણ્ઠે નલિકાં નલકૂબરી ।
સ્કન્ધયોઃ ખડ્ગિની રક્ષેદ્ બાહૂ મે વજ્રધારિણી ॥ ૨૯॥

હસ્તયોર્દણ્ડિની રક્ષેદમ્બિકા ચાઙ્ગુલીષુ ચ ।
નખાઞ્છૂલેશ્વરી રક્ષેત્ કુક્ષૌ રક્ષેન્નરેશ્વરી ॥ ૩૦॥

સ્તનૌ રક્ષેન્મહાદેવી મનઃશોકવિનાશિની ।
હૃદયે લલિતા દેવી ઉદરે શૂલધારિણી ॥ ૩૧॥

નાભૌ ચ કામિની રક્ષેદ્ ગુહ્યં ગુહ્યેશ્વરી તથા ।
મેઢ્રં રક્ષતુ દુર્ગન્ધા પાયું મે ગુહ્યવાહિની ॥ ૩૨॥

કટ્યાં ભગવતી રક્ષેદૂરૂ મે મેઘવાહના ।
જઙ્ઘે મહાબલા રક્ષેત્ જાનૂ માધવનાયિકા ॥ ૩૩॥

ગુલ્ફયોર્નારસિંહી ચ પાદપૃષ્ઠે તુ કૌશિકી ।
પાદાઙ્ગુલીઃ શ્રીધરી ચ તલં પાતાલવાસિની ॥ ૩૪॥

નખાન્ દંષ્ટ્રકરાલી ચ કેશાંશ્ચૈવોર્ધ્વકેશિની ।
રોમકૂપેષુ કૌમારી ત્વચં યોગીશ્વરી તથા ॥ ૩૫॥

રક્તમજ્જાવસામાંસાન્યસ્થિમેદાંસિ પાર્વતી ।
અન્ત્રાણિ કાલરાત્રિશ્ચ પિત્તં ચ મુકુટેશ્વરી ॥ ૩૬॥

પદ્માવતી પદ્મકોશે કફે ચૂડામણિસ્તથા ।
જ્વાલામુખી નખજ્વાલામભેદ્યા સર્વસન્ધિષુ ॥ ૩૭ ॥

શુક્રં બ્રહ્માણી મે રક્ષેચ્છાયાં છત્રેશ્વરી તથા ।
અહઙ્કારં મનો બુદ્ધિં રક્ષેન્મે ધર્મધારિણી ॥ ૩૮ ॥

પ્રાણાપાનૌ તથા વ્યાનમુદાનં ચ સમાનકમ્ ।
વજહસ્તા ચ મે રક્ષેત્ પ્રાણાન્ કલ્યાણશોભના ॥ ૩૯ ॥

રસે રૂપે ચ ગન્ધે ચ શબ્દે સ્પર્શે ચ યોગિની ।
સત્ત્વં રજસ્તમશ્ચૈવ રક્ષેન્નારાયણી સદા ॥ ૪૦ ॥

આયૂ રક્ષતુ વારાહી ધર્મં રક્ષતુ પાર્વતી ।
યશઃ કીર્તિં ચ લક્ષ્મીં ચ સદા રક્ષતુ વૈષ્ણવી ॥ ૪૧ ॥

ગોત્રમિન્દ્રાણી મે રક્ષેત્ પશૂન્ રક્ષેચ્ચ ચણ્ડિકા ।
પુત્રાન્ રક્ષેન્મહાલક્ષ્મીર્ભાર્યાં રક્ષતુ ભૈરવી ॥ ૪૨ ॥

ધનેશ્વરી ધનં રક્ષેત્ કૌમારી કન્યકાં તથા ।
પન્થાનં સુપથા રક્ષેન્માર્ગં ક્ષેમઙ્કરી તથા ॥ ૪૩ ॥

રાજદ્વારે મહાલક્ષ્મીર્વિજયા સતત સ્થિતા ।
રક્ષાહીનં તુ યત્ સ્થાનં વર્જિતં કવચેન તુ ॥ ૪૪ ॥

તત્સર્વં રક્ષ મે દેવિ જયન્તી પાપનાશિની ।

સર્વરક્ષાકરં પુણ્યં કવચં સર્વદા જપેત્ ॥ ૪૫॥

ઇદં રહસ્યં વિપ્રર્ષે ભક્ત્યા તવ મયોદિતમ્ ।

પાદમેકં ન ગચ્છેત્ તુ યદીચ્છેચ્છુભમાત્મન: ॥ ૪૬॥

કવચેનાવૃતો નિત્યં યત્ર યત્રૈવ ગચ્છતિ ।
તત્ર તત્રાર્થલાભશ્ચ વિજય: સાર્વકાલિક: ॥ ૪૭॥

યં યં ચિન્તયતે કામં તં તં પ્રાપ્નોતિ નિશ્ચિતમ્ ।
પરમૈશ્વર્યમતુલં પ્રાપ્સ્યતે ભૂતલે પુમાન્ ॥ ૪૮॥

નિર્ભયો જાયતે મર્ત્ય: સઙ્ગ્રામેષ્વપરાજિત: ।
ત્રૈલોક્યે તુ ભવેત્પૂજ્ય: કવચેનાવૃત: પુમાન્ ॥ ૪૯॥

ઇદં તુ દેવ્યા: કવચં દેવાનામપિ દુર્લભમ્ ।
ય: પઠેત્પ્રયતો નિત્યં ત્રિસન્ધ્યં શ્રદ્ધયાન્વિત: ॥૫૦॥

દૈવીકલા ભવેત્તસ્ય ત્રૈલોક્યે ચાપરાજિત: ।
જીવેદ્વર્ષશતં સાગ્રમપમૃત્યુવિવર્જિત: ॥૫૧॥

નશ્યન્તિ વ્યાધય: સર્વે લૂતાવિસ્ફોટકાદય: ।
સ્થાવરં જઙ્ગમં ચૈવ કૃત્રિમં ચૈવ યદ્વિષમ્ ॥૫૨॥

અભિચારાણિ સર્વાણિ મન્ત્રયન્ત્રાણિ ભૂતલે ।

ભૂચરા: ખેચરાશ્ચૈવ કુલજાશ્ચૌપદેશિકા: ॥૫૩॥

સહજા કુલજા માલા ડાકિની શાકિની તથા ।
અન્તરિક્ષચરા ઘોરા ડાકિન્યશ્ચ મહારવા: ॥૫૪॥

ગ્રહભૂતપિશાચાશ્ચ યક્ષગન્ધર્વરાક્ષસા: ।
બ્રહ્મરાક્ષસવેતાલા: કૂષ્માણ્ડા ભૈરવાદય: ॥૫૫॥

નશ્યન્તિ દર્શનાત્તસ્ય કવચેનાવૃતો હિ ય: ।
માનોન્નતિર્ભવેદ્રાજ્ઞસ્તેજોવૃદ્ધિ: પરા ભવેત્ ॥૫૬॥

યશોવૃદ્ધિર્ભવેત્ પુંસાં કીર્તિવૃદ્ધિશ્ચ જાયતે ।
તસ્માત્ જપેત્ સદા ભક્ત: કવચં કામદં મુને ॥૫૭॥

જપેત્ સપ્તશતીં ચણ્ડીં કૃત્વા તુ કવચં પુરા ।
નિર્વિઘ્નેન ભવેત્ સિદ્ધિશ્ચણ્ડીજપસમુદ્ભવા ॥૫૮॥

યાવદ્ભૂમણ્ડલં ધત્તે સશૈલવનકાનનમ્ ।
તાવત્તિષ્ઠતિ મેદિન્યાં સન્તતિ: પુત્રપૌત્રિકી ॥૫૯॥

દેહાન્તે પરમં સ્થાનં સુરૈરપિ સુદુર્લભમ્ ।
પ્રાપ્નોતિ પુરુષો નિત્યં મહામાયાપ્રસાદત: ॥ ૬૦॥

તત્ર ગચ્છતિ ગત્વાસૌ પુનશ્ચાગમનં નહિ ।
લભતે પરમં સ્થાનં શિવેન સમતાં વ્રજેત્ ॥ ૬૧॥

॥ ઇતિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે હરિહરબ્રહ્મવિરચિતં

દેવીકવચં સમાપ્તમ્ ॥

॥ દેવી માહાત્મ્યમ્ ॥

%

॥ શ્રીદુર્ગાયૈ નમઃ ॥

॥ અથ શ્રીદુર્ગાસપ્તશતી ॥

॥ પ્રથમોઽધ્યાયઃ ॥

વિનિયોગઃ

અસ્ય શ્રી પ્રથમચરિત્રસ્ય । બ્રહ્મા ઋષિઃ ।

મહાકાલી દેવતા । ગાયત્રી છન્દઃ । નન્દા શક્તિઃ ।

રક્તદન્તિકા બીજમ્ । અગ્નિસ્તત્ત્વમ્ ।

ઋગ્વેદઃ સ્વરૂપમ્ । શ્રીમહાકાલીપ્રીત્યર્થે

પ્રથમચરિત્રજપે

વિનિયોગઃ ।

॥ ધ્યાનમ્ ॥

ૐ ખડ્ગં ચક્રગદેષુચાપપરિઘાઞ્છૂલં ભુશુણ્ડીં શિરઃ

શઙ્ખં સન્દધતીં કરૈસ્ત્રિનયનાં સર્વાઙ્ગભૂષાવૃતામ્ ।

નીલાશ્મદ્યુતિમાસ્યપાદદશકાં સેવે મહાકાલિકાં

યામસ્તૌત્સ્વપિતે હરૌ કમલજો હન્તું મધું કૈટભમ્ ।

ૐ નમશ્ચણ્ડિકાયૈ ।

ૐ ઐં માર્કણ્ડેય ઉવાચ ॥ ૧॥

સાવર્ણિઃ સૂર્યતનયો યો મનુઃ કથ્યતેઽષ્ટમઃ ।
નિશામય તદુત્પત્તિં વિસ્તરાદ્ગદતો મમ ॥ ૨॥

મહામાયાનુભાવેન યથા મન્વન્તરાધિપઃ ।
સ બભૂવ મહાભાગઃ સાવર્ણિસ્તનયો રવેઃ ॥ ૩॥

સ્વારોચિષેઽન્તરે પૂર્વં ચૈત્રવંશસમુદ્ભવઃ ।
સુરથો નામ રાજાભૂત્સમસ્તે ક્ષિતિમણ્ડલે ॥ ૪॥

તસ્ય પાલયતઃ સમ્યક્ પ્રજાઃ પુત્રાનિવૌરસાન્ ।
બભૂવુઃ શત્રવો ભૂપાઃ કોલાવિધ્વંસિનસ્તદા ॥૫॥

તસ્ય તૈરભવદ્ યુદ્ધમતિપ્રબલદણ્ડિનઃ ।
ન્યૂનૈરપિ સ તૈર્યુદ્ધે કોલાવિધ્વંસિભિર્જિતઃ ॥ ૬॥

તતઃ સ્વપુરમાયાતો નિજદેશાધિપોઽભવત્ ।
આક્રાન્તઃ સ મહાભાગસ્તૈસ્તદા પ્રબલારિભિઃ ॥ ૭॥

અમાત્યૈર્બલિભિર્દુષ્ટૈર્દુર્બલસ્ય દુરાત્મભિઃ ।
કોશો બલં ચાપહૃતં તત્રાપિ સ્વપુરે તતઃ ॥ ૮॥

તતો મૃગયાવ્યાજેન હૃતસ્વામ્યઃ સ ભૂપતિઃ ।
એકાકી હયમારુહ્ય જગામ ગહનં વનમ્ ॥ ૯॥

સ તત્રાશ્રમમદ્રાક્ષીદ્દ્વિજવર્યસ્ય મેધસઃ ।
પ્રશાન્તશ્વાપદાકીર્ણં મુનિશિષ્યોપશોભિતમ્ ॥ ૧૦॥

તસ્થૌ કઞ્ચિત્સ કાલં ચ મુનિના તેન સત્કૃતઃ ।
ઇતશ્ચેતશ્ચ વિચરંસ્તસ્મિન્ મુનિવરાશ્રમે ॥ ૧૧॥

સોઽચિન્તયત્તદા તત્ર મમત્વાકૃષ્ટમાનસઃ ।
મત્પૂર્વૈઃ પાલિતં પૂર્વં મયા હીનં પુરં હિ તત્ ॥ ૧૨॥

મદ્ભૃત્યૈસ્તૈરસદ્વૃત્તૈર્ધર્મતઃ પાલ્યતે ન વા ।
ન જાને સ પ્રધાનો મે શૂરો હસ્તી સદામદઃ ॥ ૧૩॥

મમ વૈરિવશં યાતઃ કાન્ ભોગાનુપલપ્સ્યતે ।
યે મમાનુગતા નિત્યં પ્રસાદધનભોજનૈઃ ॥ ૧૪॥

અનુવૃત્તિં ધ્રુવં તેઽદ્ય કુર્વન્ત્યન્યમહીભૃતામ્ ।
અસમ્યગ્વ્યયશીલૈસ્તૈઃ કુર્વદ્ભિઃ સતતં વ્યયમ્ ॥ ૧૫॥

સંચિતઃ સોઽતિદુઃખેન ક્ષયં કોશો ગમિષ્યતિ ।
એતચ્ચાન્યચ્ચ સતતં ચિન્તયામાસ પાર્થિવઃ ॥ ૧૬॥

તત્ર વિપ્રાશ્રમાભ્યાશે વૈશ્યમેકં દદર્શ સઃ ।
સ પૃષ્ટસ્તેન કસ્ત્વં ભો હેતુશ્ચાગમનેઽત્ર કઃ ॥ ૧૭॥

સશોક ઇવ કસ્માત્ત્વં દુર્મના ઇવ લક્ષ્યસે ।

ઇત્યાકર્ણ્ય વચસ્તસ્ય ભૂપતેઃ પ્રણયોદિતમ્ ॥ ૧૮॥

પ્રત્યુવાચ સ તં વૈશ્યઃ પ્રશ્રયાવનતો નૃપમ્ ॥ ૧૯॥

વૈશ્ય ઉવાચ ॥ ૨૦॥

સમાધિર્નામ વૈશ્યોઽહમુત્પન્નો ધનિનાં કુલે ॥ ૨૧॥

પુત્રદારૈર્નિરસ્તશ્ચ ધનલોભાદસાધુભિઃ ।
વિહીનશ્ચ ધનૈર્દારૈઃ પુત્રૈરાદાય મે ધનમ્ ॥ ૨૨॥

વનમભ્યાગતો દુઃખી નિરસ્તશ્ચાપ્તબન્ધુભિઃ ।
સોઽહં ન વેદ્મિ પુત્રાણાં કુશલાકુશલાત્મિકામ્ ॥ ૨૩॥

પ્રવૃત્તિં સ્વજનાનાં ચ દારાણાં ચાત્ર સંસ્થિતઃ ।
કિં નુ તેષાં ગૃહે ક્ષેમમક્ષેમં કિં નુ સામ્પ્રતમ્ ॥ ૨૪॥

કથં તે કિં નુ સદ્વૃત્તા દુર્વૃત્તાઃ કિં નુ મે સુતાઃ ॥ ૨૫॥

રાજોવાચ ॥ ૨૬॥

યૈર્નિરસ્તો ભવાઁલ્લુબ્ધૈઃ પુત્રદારાદિભિર્ધનૈઃ ॥ ૨૭॥

તેષુ કિં ભવતઃ સ્નેહમનુબધ્નાતિ માનસમ્ ॥ ૨૮॥

વૈશ્ય ઉવાચ ॥ ૨૯॥

એવમેતદ્યથા પ્રાહ ભવાનસ્મદ્ગતં વચઃ ॥ ૩૦॥

કિં કરોમિ ન બધ્નાતિ મમ નિષ્ઠુરતાં મનઃ ।
યૈઃ સંત્યજ્ય પિતૃસ્નેહં ધનલુબ્ધૈર્નિરાકૃતઃ ॥ ૩૧॥

પતિસ્વજનહાર્દં ચ હાર્દિતેષ્વેવ મે મનઃ ।
કિમેતન્નાભિજાનામિ જાનન્નપિ મહામતે ॥ ૩૨॥

યત્પ્રેમપ્રવણં ચિત્તં વિગુણેષ્વપિ બન્ધુષુ ।
તેષાં કૃતે મે નિઃશ્વાસો દૌર્મનસ્યં ચ જાયતે ॥ ૩૩॥

કરોમિ કિં યન્ન મનસ્તેષ્વપ્રીતિષુ નિષ્ઠુરમ્ ॥ ૩૪॥

માર્કણ્ડેય ઉવાચ ॥ ૩૫॥

તતસ્તૌ સહિતૌ વિપ્ર તં મુનિં સમુપસ્થિતૌ ॥ ૩૬॥

સમાધિર્નામ વૈશ્યોઽસૌ સ ચ પાર્થિવસત્તમઃ ।
કૃત્વા તુ તૌ યથાન્યાયં યથાર્હં તેન સંવિદમ્ ॥ ૩૭॥

ઉપવિષ્ટૌ કથાઃ કાશ્ચિચ્ચક્રતુર્વૈશ્યપાર્થિવૌ ॥ ૩૮॥

રાજોવાચ ॥ ૩૯॥

Stotram Digitalized By [Sanskritdocuments.org](http://sanskritdocuments.org)

ભગવંસ્ત્વામહં પ્રષ્ટુમિચ્છામ્યેકં વદસ્વ તત્ ॥ ૪૦॥

દુ:ખાય યન્મે મનસ: સ્વચિત્તાયત્તતાં વિના ।
મમત્વં ગતરાજ્યસ્ય રાજ્યાઙ્ગેષ્વખિલેષ્વપિ ॥ ૪૧॥

જાનતોઽપિ યથાજ્ઞસ્ય કિમેતન્મુનિસત્તમ ।
અયં ચ નિકૃત: પુત્રૈર્દારૈર્ભૃત્યૈસ્તથોજ્ઝિત: ॥ ૪૨॥

સ્વજનેન ચ સંત્યક્તસ્તેષુ હાર્દી તથાપ્યતિ ।
એવમેષ તથાહં ચ દ્વાવપ્યત્યન્તદુ:ખિતૌ ॥ ૪૩॥

દૃષ્ટદોષેઽપિ વિષયે મમત્વાકૃષ્ટમાનસૌ ।
તત્કિમેતન્મહાભાગ યન્મોહો જ્ઞાનિનોરપિ ॥ ૪૪॥

મમાસ્ય ચ ભવત્યેષા વિવેકાન્ધસ્ય મૂઢતા ॥ ૪૫॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૪૬॥

જ્ઞાનમસ્તિ સમસ્તસ્ય જન્તોર્વિષયગોચરે ॥ ૪૭॥

વિષયાશ્ચ મહાભાગ યાન્તિ ચૈવં પૃથક્પૃથક્ ।
દિવાન્ધા: પ્રાણિન: કેચિદ્રાત્રાવન્ધાસ્તથાપરે ॥ ૪૮॥

કેચિદ્દિવા તથા રાત્રૌ પ્રાણિનસ્તુલ્યદૃષ્ટય: ।
જ્ઞાનિનો મનુજા: સત્યં કિં તુ તે ન હિ કેવલમ્ ॥ ૪૯॥

યતો હિ જ્ઞાનિનઃ સર્વે પશુપક્ષિમૃગાદયઃ ।
જ્ઞાનં ચ તન્મનુષ્યાણાં યત્તેષાં મૃગપક્ષિણામ્ ॥૫૦॥

મનુષ્યાણાં ચ યત્તેષાં તુલ્યમન્યત્તથોભયોઃ ।
જ્ઞાનેઽપિ સતિ પશ્યૈતાન્ પતઙ્ગાઞ્છાવચઞ્ચુષુ ॥૫૧॥

કણમોક્ષાદૃતાન્ મોહાત્પીડ્યમાનાનપિ ક્ષુધા ।
માનુષા મનુજવ્યાઘ્ર સાભિલાષાઃ સુતાન્ પ્રતિ ॥૫૨॥

લોભાત્ પ્રત્યુપકારાય નન્વેતાન્ કિં ન પશ્યસિ ।
તથાપિ મમતાવર્તે મોહગર્તે નિપાતિતાઃ ॥૫૩॥

મહામાયાપ્રભાવેણ સંસારસ્થિતિકારિણા ।
તન્નાત્ર વિસ્મયઃ કાર્યો યોગનિદ્રા જગત્પતેઃ ॥૫૪॥

મહામાયા હરેશ્ચૈષા તયા સમ્મોહ્યતે જગત્
જ્ઞાનિનામપિ ચેતાંસિ દેવી ભગવતી હિ સા ॥૫૫॥

બલાદાકૃષ્ય મોહાય મહામાયા પ્રયચ્છતિ ।
તયા વિસૃજ્યતે વિશ્વં જગદેતચ્ચરાચરમ્ ॥૫૬॥

સૈષા પ્રસન્ના વરદા નૃણાં ભવતિ મુક્તયે ।
સા વિદ્યા પરમા મુક્તેર્હેતુભૂતા સનાતની ॥૫૭॥

સંસારબન્ધહેતુશ્ચ સૈવ સર્વેશ્વરેશ્વરી ॥૫૮॥

રાજોવાચ ॥૫૯॥

ભગવન્ કા હિ સા દેવી મહામાયેતિ યાં ભવાન્ ॥ ૬૦॥

બ્રવીતિ કથમુત્પન્ના સા કર્માસ્યાશ્ચ કિં દ્વિજ ।
યત્પ્રભાવા ચ સા દેવી યત્સ્વરૂપા યદુદ્ભવા ॥ ૬૧॥

તત્સર્વં શ્રોતુમિચ્છામિ ત્વત્તો બ્રહ્મવિદાં વર ॥ ૬૨॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૬૩॥

નિત્યૈવ સા જગન્મૂર્તિસ્તયા સર્વમિદં તતમ્ ॥ ૬૪॥

તથાપિ તત્સમુત્પત્તિર્બહુધા શ્રૂયતાં મમ ।
દેવાનાં કાર્યસિદ્ધ્યર્થમાવિર્ભવતિ સા યદા ॥ ૬૫॥

ઉત્પન્નેતિ તદા લોકે સા નિત્યાપ્યભિધીયતે ।
યોગનિદ્રાં યદા વિષ્ણુર્જગત્યેકાર્ણવીકૃતે ॥ ૬૫॥

આસ્તીર્ય શેષમભજત્ કલ્પાન્તે ભગવાન્ પ્રભુઃ ।
તદા દ્વાવસુરૌ ઘોરૌ વિખ્યાતૌ મધુકૈટભૌ ॥ ૬૭॥

વિષ્ણુકર્ણમલોદ્ભૂતૌ હન્તું બ્રહ્માણમુદ્યતૌ ।
સ નાભિકમલે વિષ્ણોઃ સ્થિતો બ્રહ્મા પ્રજાપતિઃ ॥ ૬૮॥

Stotram Digitalized By [Sanskritdocuments.org](http://sanskritdocuments.org)

દૃષ્ટ્વા તાવસુરૌ ચોગ્રૌ પ્રસુપ્તં ચ જનાર્દનમ્ ।
તુષ્ટાવ યોગનિદ્રાં તામેકાગ્રહૃદય: સ્થિત: ॥ ૬૯॥

વિબોધનાર્થાય હરેર્હરિનેત્રકૃતાલયામ્ ।
વિશ્વેશ્વરીં જગદ્ધાત્રીં સ્થિતિસંહારકારિણીમ્ ॥ ૭૦॥

નિદ્રાં ભગવતીં વિષ્ણોરતુલાં તેજસ: પ્રભુ: ॥ ૭૧॥

બ્રહ્મોવાચ ॥ ૭૨॥

ત્વં સ્વાહા ત્વં સ્વધા ત્વં હિ વષટ્કાર: સ્વરાત્મિકા ॥ ૭૩॥

સુધા ત્વમક્ષરે નિત્યે ત્રિધા માત્રાત્મિકા સ્થિતા ।
અર્ધમાત્રા સ્થિતા નિત્યા યાનુચ્ચાર્યાવિશેષત: ॥ ૭૪॥

ત્વમેવ સંધ્યા સાવિત્રી ત્વં દેવિ જનની પરા ।
ત્વયૈતદ્ધાર્યતે વિશ્વં ત્વયૈતત્ સૃજ્યતે જગત્ ॥ ૭૫॥

ત્વયૈતત્ પાલ્યતે દેવિ ત્વમત્સ્યન્તે ચ સર્વદા ।
વિસૃષ્ટૌ સૃષ્ટિરૂપા ત્વં સ્થિતિરૂપા ચ પાલને ॥ ૭૬॥

તથા સંહૃતિરૂપાન્તે જગતોઽસ્ય જગન્મયે ।
મહાવિદ્યા મહામાયા મહામેધા મહાસ્મૃતિ: ॥ ૭૭॥

મહામોહા ચ ભવતી મહાદેવી મહેશ્વરી ।

પ્રકૃતિસ્ત્વં ચ સર્વસ્ય ગુણત્રયવિભાવિની ॥ ૭૮॥

કાલરાત્રિર્મહારાત્રિર્મોહરાત્રિશ્ચ દારુણા ।
ત્વં શ્રીસ્ત્વમીશ્વરી ત્વં હ્રીસ્ત્વં બુદ્ધિર્બોધલક્ષણા ॥ ૭૯॥

લજ્જા પુષ્ટિસ્તથા તુષ્ટિસ્ત્વં શાન્તિઃ ક્ષાન્તિરેવ ચ ।
ખડ્ગિની શૂલિની ઘોરા ગદિની ચક્રિણી તથા ॥ ૮૦॥

શઙ્ખિની ચાપિની બાણભુશુણ્ડીપરિઘાયુધા ।
સૌમ્યા સૌમ્યતરાશેષસૌમ્યેભ્યસ્ત્વતિસુન્દરી ॥ ૮૧॥

પરાપરાણાં પરમા ત્વમેવ પરમેશ્વરી ।
યચ્ચ કિંચિત્ક્વચિદ્વસ્તુ સદસદ્વાખિલાત્મિકે ॥ ૮૨॥

તસ્ય સર્વસ્ય યા શક્તિઃ સા ત્વં કિં સ્તૂયસે મયા ।
યયા ત્વયા જગત્સ્રષ્ટા જગત્પાત્યત્તિ યો જગત્ ॥ ૮૩॥

સોઽપિ નિદ્રાવશં નીતઃ કસ્ત્વાં સ્તોતુમિહેશ્વરઃ ।
વિષ્ણુઃ શરીરગ્રહણમહમીશાન એવ ચ ॥ ૮૪॥

કારિતાસ્તે યતોઽતસ્ત્વાં કઃ સ્તોતું શક્તિમાન્ ભવેત્ ।
સા ત્વમિત્થં પ્રભાવૈઃ સ્વૈરુદારૈર્દેવિ સંસ્તુતા ॥ ૮૫॥

મોહયૈતૌ દુરાધર્ષાવસુરૌ મધુકૈટભૌ ।
પ્રબોધં ચ જગત્સ્વામી નીયતામચ્યુતો લઘુ ॥ ૮૬॥

બોધશ્ચ ક્રિયતામસ્ય હન્તુમેતૌ મહાસુરૌ ॥ ૮૭॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૮૮॥

એવં સ્તુતા તદા દેવી તામસી તત્ર વેધસા ॥ ૮૯॥

વિષ્ણો: પ્રબોધનાર્થાય નિહન્તું મધુકૈટભૌ ।
નેત્રાસ્યનાસિકાબાહુહૃદયેભ્યસ્તથોરસ: ॥ ૯૦॥

નિર્ગમ્ય દર્શને તસ્થૌ બ્રહ્મણોડવ્યક્તજન્મન: ।
ઉત્તસ્થૌ ચ જગન્નાથસ્તયા મુક્તો જનાર્દન: ॥ ૯૧॥

એકાર્ણવેડહિશયનાત્તત: સ દદૃશે ચ તૌ ।
મધુકૈટભૌ દુરાત્માનાવતિવીર્યપરાક્રમૌ ॥ ૯૨॥

ક્રોધરક્તેક્ષણાવત્તું બ્રહ્માણં જનિતોદ્યમૌ ।
સમુત્થાય તતસ્તાભ્યાં યુયુધે ભગવાન્ હરિ: ॥ ૯૩॥

પઞ્ચવર્ષસહસ્રાણિ બાહુપ્રહરણો વિભુ: ।
તાવપ્યતિબલોન્મત્તૌ મહામાયાવિમોહિતૌ ॥ ૯૪॥

ઉક્તવન્તૌ વરોડસ્મત્તો વ્રિયતામિતિ કેશવમ્ ॥ ૯૫॥

શ્રીભગવાનુવાચ ॥ ૯૬॥

ભવેતામદ્ય મે તુષ્ટૌ મમ વધ્યાવુભાવપિ ॥ ૯૭॥

કિમન્યેન વરેણાત્ર એતાવદ્ધિ વૃતં મયા ॥ ૯૮॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૯૯॥

વઞ્ચિતાભ્યામિતિ તદા સર્વમાપોમયં જગત્ ॥ ૧૦૦॥

વિલોક્ય તાભ્યાં ગદિતો ભગવાન્ કમલેક્ષણ: ।
આવાં જહિ ન યત્રોર્વી સલિલેન પરિપ્લુતા ॥ ૧૦૧॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૧૦૨॥

તથેત્યુક્ત્વા ભગવતા શઙ્ખચક્રગદાભૃતા ।
કૃત્વા ચક્રેણ વૈ છિન્ને જઘને શિરસી તયો: ॥ ૧૦૩॥

એવમેષા સમુત્પન્ના બ્રહ્મણા સંસ્તુતા સ્વયમ્ ।
પ્રભાવમસ્યા દેવ્યાસ્તુ ભૂય: શૃણુ વદામિ તે ॥ ૧૦૪॥

॥ ઐં ૐ ॥
॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

મધુકૈટભવધો નામ પ્રથમોઽધ્યાય: ॥ ૧॥

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

॥ દ્વિતીયોઽધ્યાયઃ ॥

વિનિયોગઃ

અસ્ય શ્રી મધ્યમચરિત્રસ્ય વિષ્ણુરૃષિઃ ।

શ્રીમહાલક્ષ્મીર્દેવતા ।

ઉષ્ણિક્ છન્દઃ । શાકમ્ભરી શક્તિઃ । દુર્ગા બીજમ્ ।

વાયુસ્તત્ત્વમ્ ।

યજુર્વેદઃ સ્વરૂપમ્ । શ્રીમહાલક્ષ્મીપ્રીત્યર્થે

મધ્યમચરિત્રજપે વિનિયોગઃ ।

॥ ધ્યાનમ્ ॥

ૐ અક્ષસ્રક્પરશૂ ગદેષુકુલિશં પદ્મં ધનુઃ કુણ્ડિકાં

દણ્ડં શક્તિમસિં ચ ચર્મ જલજં ઘણ્ટાં સુરાભાજનમ્ ।

શૂલં પાશસુદર્શને ચ દધતીં હસ્તૈઃ પ્રવાલપ્રભાં

સેવે સૈરિભમર્દિનીમિહ મહાલક્ષ્મીં સરોજસ્થિતામ્ ॥

ૐ હ્રીં ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

દેવાસુરમભૂદ્યુદ્ધં પૂર્ણમબ્દશતં પુરા ।

મહિષેઽસુરાણામધિપે દેવાનાં ચ પુરન્દરે ॥ ૨॥

તત્રાસુરૈર્મહાવીર્યૈર્દેવસૈન્યં પરાજિતમ્ ।

જિત્વા ચ સકલાન્ દેવાનિન્દ્રોઽભૂન્મહિષાસુરઃ ॥ ૩॥

તતઃ પરાજિતા દેવાઃ પદ્મયોનિં પ્રજાપતિમ્ ।

પુરસ્કૃત્ય ગતાસ્તત્ર યત્રેશગરુડધ્વજૌ ॥ ૪॥

યથાવૃત્તં તયોસ્તદ્વન્મહિષાસુરચેષ્ટિતમ્ ।
ત્રિદશાઃ કથયામાસુર્દેવાભિભવવિસ્તરમ્ ॥ ૫॥

સૂર્યેન્દ્રાગ્ન્યનિલેન્દૂનાં યમસ્ય વરુણસ્ય ચ ।
અન્યેષાં ચાધિકારાન્સ સ્વયમેવાધિતિષ્ઠતિ ॥ ૬॥

સ્વર્ગાન્નિરાકૃતાઃ સર્વે તેન દેવગણા ભુવિ ।
વિચરન્તિ યથા મર્ત્યા મહિષેણ દુરાત્મના ॥ ૭॥

એતદ્વઃ કથિતં સર્વમમરારિવિચેષ્ટિતમ્ ।
શરણં વઃ પ્રપન્નાઃ સ્મો વધસ્તસ્ય વિચિન્ત્યતામ્ ॥ ૮॥

ઇત્થં નિશમ્ય દેવાનાં વચાંસિ મધુસૂદનઃ ।
ચકાર કોપં શમ્ભુશ્ચ ભ્રુકુટીકુટિલાનનૌ ॥ ૯॥

તતોઽતિકોપપૂર્ણસ્ય ચક્રિણો વદનાત્તતઃ ।
નિશ્ચક્રામ મહત્તેજો બ્રહ્મણઃ શઙ્કરસ્ય ચ ॥ ૧૦॥

અન્યેષાં ચૈવ દેવાનાં શક્રાદીનાં શરીરતઃ ।
નિર્ગતં સુમહત્તેજસ્તચ્ચૈક્યં સમગચ્છત ॥ ૧૧॥

અતીવ તેજસઃ કૂટં જ્વલન્તમિવ પર્વતમ્ ।
દદૃશુસ્તે સુરાસ્તત્ર જ્વાલાવ્યાપ્તદિગન્તરમ્ ॥ ૧૨॥

અતુલં તત્ર તત્તેજઃ સર્વદેવશરીરજમ્ ।

એકસ્થં તદભૂન્નારી વ્યાપ્તલોકત્રયં ત્વિષા ॥ ૧૩॥

યદભૂચ્છામ્ભવં તેજસ્તેનાજાયત તન્મુખમ્ ।
યામ્યેન ચાભવન્ કેશા બાહવો વિષ્ણુતેજસા ॥ ૧૪॥

સૌમ્યેન સ્તનયોર્યુગ્મં મધ્યં ચૈન્દ્રેણ ચાભવત્ ।
વારુણેન ચ જઙ્ઘોરૂ નિતમ્બસ્તેજસા ભુવઃ ॥ ૧૫॥

બ્રહ્મણસ્તેજસા પાદૌ તદઙ્ગુલ્યોઽર્કતેજસા ।
વસૂનાં ચ કરાઙ્ગુલ્યઃ કૌબેરેણ ચ નાસિકા ॥ ૧૬॥

તસ્યાસ્તુ દન્તાઃ સમ્ભૂતાઃ પ્રાજાપત્યેન તેજસા ।
નયનત્રિતયં જજ્ઞે તથા પાવકતેજસા ॥ ૧૭॥

ભ્રુવૌ ચ સંધ્યયોસ્તેજઃ શ્રવણાવનિલસ્ય ચ ।
અન્યેષાં ચૈવ દેવાનાં સમ્ભવસ્તેજસાં શિવા ॥ ૧૮॥

તતઃ સમસ્તદેવાનાં તેજોરાશિસમુદ્ભવામ્ ।
તાં વિલોક્ય મુદં પ્રાપુરમરા મહિષાર્દિતાઃ ।
તતો દેવા દદુસ્તસ્યૈ સ્વાનિ સ્વાન્યાયુધાનિ ચ ॥ ૧૯॥

શૂલં શૂલાદ્વિનિષ્કૃષ્ય દદૌ તસ્યૈ પિનાકધૃક્ ।
ચક્રં ચ દત્તવાન્ કૃષ્ણઃ સમુત્પાટ્ય સ્વચક્રતઃ ॥ ૨૦॥

શઙ્ખં ચ વરુણઃ શક્તિં દદૌ તસ્યૈ હુતાશનઃ ।

મારુતો દત્તવાંશ્ચાપં બાણપૂર્ણે તથેષુધી ॥ ૨૧॥

વજ્રમિન્દ્રઃ સમુત્પાટ્ય કુલિશાદમરાધિપઃ ।
દદૌ તસ્યૈ સહસ્રાક્ષો ઘણ્ટામૈરાવતાદ્ગજાત્ ॥ ૨૨॥

કાલદણ્ડાદ્યમો દણ્ડં પાશં ચામ્બુપતિર્દદૌ ।
પ્રજાપતિશ્ચાક્ષમાલાં દદૌ બ્રહ્મા કમણ્ડલુમ્ ॥ ૨૩॥

સમસ્તરોમકૂપેષુ નિજરશ્મીન્ દિવાકરઃ ।
કાલશ્ચ દત્તવાન્ ખડ્ગં તસ્યૈ ચર્મ ચ નિર્મલમ્ ॥ ૨૪॥

ક્ષીરોદશ્ચામલં હારમજરે ચ તથામ્બરે ।
ચૂડામણિં તથા દિવ્યં કુણ્ડલે કટકાનિ ચ ॥ ૨૫॥

અર્ધચન્દ્રં તથા શુભ્રં કેયૂરાન્ સર્વબાહુષુ ।
નૂપુરૌ વિમલૌ તદ્વદ્ ગ્રૈવેયકમનુત્તમમ્ ॥ ૨૬॥

અઙ્ગુલીયકરત્નાનિ સમસ્તાસ્વઙ્ગુલીષુ ચ ।
વિશ્વકર્મા દદૌ તસ્યૈ પરશું ચાતિનિર્મલમ્ ॥ ૨૭॥

અસ્ત્રાણ્યનેકરૂપાણિ તથાભેદ્યં ચ દંશનમ્ ।
અમ્લાનપઙ્કજાં માલાં શિરસ્યુરસિ ચાપરામ્ ॥ ૨૮॥

અદદજ્જલધિસ્તસ્યૈ પઙ્કજં ચાતિશોભનમ્ ।
હિમવાન્ વાહનં સિંહં રત્નાનિ વિવિધાનિ ચ ॥ ૨૯॥

દદાવશૂન્યં સુરયા પાનપાત્રં ધનાધિપ: ।
શેષશ્ચ સર્વનાગેશો મહામણિવિભૂષિતમ્ ॥ ૩૦॥

નાગહારં દદૌ તસ્યૈ ધત્તે ય: પૃથિવીમિમામ્ ।
અન્યૈરપિ સુરૈર્દેવી ભૂષણૈરાયુધૈસ્તથા ॥ ૩૧॥

સમ્માનિતા નનાદોચ્ચૈ: સાટ્ટહાસં મુહુર્મુહુ: ।
તસ્યા નાદેન ઘોરેણ કૃત્સ્નમાપૂરિતં નભ: ॥ ૩૨॥

અમાયતાતિમહતા પ્રતિશબ્દો મહાનભૂત્ ।
ચુક્ષુભુ: સકલા લોકા: સમુદ્રાશ્ચ ચકમ્પિરે ॥ ૩૩॥

ચચાલ વસુધા ચેલુ: સકલાશ્ચ મહીધરા: ।
જયેતિ દેવાશ્ચ મુદા તામૂચુ: સિંહવાહિનીમ્ ॥ ૩૪॥

તુષ્ટુવુર્મુનયશ્ચૈનાં ભક્તિનમ્રાત્મમૂર્તય: ।
દૃષ્ટ્વા સમસ્તં સંક્ષુબ્ધં ત્રૈલોક્યમમરારય: ॥ ૩૫॥

સન્નદ્ધાખિલસૈન્યાસ્તે સમુત્તસ્થુરુદાયુધા: ।
આ: કિમેતદિતિ ક્રોધાદાભાષ્ય મહિષાસુર: ॥ ૩૬॥

અભ્યધાવત તં શબ્દમશેષૈરસુરૈર્વૃત: ।
સ દદર્શ તતો દેવીં વ્યાપ્તલોકત્રયાં ત્વિષા ॥ ૩૭॥

પાદાક્રાન્ત્યા નતભુવં કિરીટોલ્લિખિતામ્બરામ્ ।

Stotram Digitalized By [Sanskritdocuments.org](https://sanskritdocuments.org)

ક્ષોભિતાશેષપાતાલાં ધનુર્જ્યાનિઃસ્વનેન તામ્ ॥ ૩૮॥

દિશો ભુજસહસ્રેણ સમન્તાદ્વ્યાપ્ય સંસ્થિતામ્ ।
તતઃ પ્રવવૃતે યુદ્ધં તયા દેવ્યા સુરદ્વિષામ્ ॥ ૩૯॥

શસ્ત્રાસ્ત્રૈર્બહુધા મુક્તૈરાદીપિતદિગન્તરમ્ ।
મહિષાસુરસેનાનીશ્ચિક્ષુરાખ્યો મહાસુરઃ ॥ ૪૦॥

યુયુધે ચામરશ્ચાન્યૈશ્ચતુરઙ્ગબલાન્વિતઃ ।
રથાનામયુતૈઃ ષડ્ભિરુદગ્રાખ્યો મહાસુરઃ ॥ ૪૧॥

અયુધ્યતાયુતાનાં ચ સહસ્રેણ મહાહનુઃ ।
પઞ્ચાશદ્ભિશ્ચ નિયુતૈરસિલોમા મહાસુરઃ ॥ ૪૨॥

અયુતાનાં શતૈઃ ષડ્ભિર્બાષ્કલો યુયુધે રણે ।
ગજવાજિસહસ્રૌઘૈરનેકૈઃ પરિવારિતઃ ॥ ૪૩॥

વૃતો રથાનાં કોટ્યા ચ યુદ્ધે તસ્મિન્નયુધ્યત ।
બિડાલાખ્યોઽયુતાનાં ચ પઞ્ચાશદ્ભિરથાયુતૈઃ ॥ ૪૪॥

યુયુધે સંયુગે તત્ર રથાનાં પરિવારિતઃ ।
અન્યે ચ તત્રાયુતશો રથનાગહયૈર્વૃતાઃ ॥ ૪૫॥

યુયુધુઃ સંયુગે દેવ્યા સહ તત્ર મહાસુરાઃ ।
કોટિકોટિસહસ્રૈસ્તુ રથાનાં દન્તિનાં તથા ॥ ૪૬॥

હયાનાં ચ વૃતો યુદ્ધે તત્રાભૂન્મહિષાસુરઃ ।
તોમરૈર્ભિન્દિપાલૈશ્ચ શક્તિભિર્મુસલૈસ્તથા ॥ ૪૭॥

યુયુધુઃ સંયુગે દેવ્યા ખડ્ગૈઃ પરશુપટ્ટિશૈઃ ।
કેચિચ્ચ ચિક્ષિપુઃ શક્તીઃ કેચિત્ પાશાંસ્તથાપરે ॥ ૪૮॥

દેવીં ખડ્ગપ્રહારૈસ્તુ તે તાં હન્તું પ્રચક્રમુઃ ।
સાપિ દેવી તતસ્તાનિ શસ્ત્રાણ્યસ્ત્રાણિ ચણ્ડિકા ॥ ૪૯॥

લીલયૈવ પ્રચિચ્છેદ નિજશસ્ત્રાસ્ત્રવર્ષિણી ।
અનાયસ્તાનના દેવી સ્તૂયમાના સુરર્ષિભિઃ ॥૫૦॥

મુમોચાસુરદેહેષુ શસ્ત્રાણ્યસ્ત્રાણિ ચેશ્વરી ।
સોડપિ ક્રુદ્ધો ધુતસટો દેવ્યા વાહનકેસરી ॥૫૧॥

ચચારાસુરસૈન્યેષુ વનેષ્વિવ હુતાશનઃ ।
નિઃશ્વાસાન્ મુમુચે યાંશ્ચ યુધ્યમાના રણેડમ્બિકા ॥૫૨॥

ત એવ સદ્યઃ સમ્ભૂતા ગણાઃ શતસહસ્રશઃ ।
યુયુધુસ્તે પરશુભિર્ભિન્દિપાલાસિપટ્ટિશૈઃ ॥૫૩॥

નાશયન્તોડસુરગણાન્ દેવીશક્ત્યુપબૃંહિતાઃ ।
અવાદયન્ત પટહાન્ ગણાઃ શઙ્ખાંસ્તથાપરે ॥૫૪॥

મૃદઙ્ગાંશ્ચ તથૈવાન્યે તસ્મિન્ યુદ્ધમહોત્સવે ।

તતો દેવી ત્રિશૂલેન ગદયા શક્તિવૃષ્ટિભિઃ ॥૫૫॥

ખડ્ગાદિભિશ્ચ શતશો નિજઘાન મહાસુરાન્ ।
પાતયામાસ ચૈવાન્યાન્ ઘણ્ટાસ્વનવિમોહિતાન્ ॥૫૬॥

અસુરાન્ ભુવિ પાશેન બદ્ધ્વા ચાન્યાનકર્ષયત્ ।
કેચિદ્ દ્વિધાકૃતાસ્તીક્ષ્ણૈઃ ખડ્ગપાતૈસ્તથાપરે ॥૫૭॥

વિપોથિતા નિપાતેન ગદયા ભુવિ શેરતે ।
વેમુશ્ચ કેચિદ્રુધિરં મુસલેન ભૃશં હતાઃ ॥૫૮॥

કેચિન્નિપતિતા ભૂમૌ ભિન્નાઃ શૂલેન વક્ષસિ ।
નિરન્તરાઃ શરૌઘેણ કૃતાઃ કેચિદ્રણાજિરે ॥૫૯॥

શ્યેનાનુકારિણઃ પ્રાણાન્ મુમુચુસ્ત્રિદશાર્દનાઃ ।
કેષાંચિદ્ બાહવશ્છિન્નાશ્છિન્નગ્રીવાસ્તથાપરે ॥ ૬૦॥

શિરાંસિ પેતુરન્યેષામન્યે મધ્યે વિદારિતાઃ ।
વિચ્છિન્નજઙ્ઘાસ્ત્વપરે પેતુરુર્વ્યાં મહાસુરાઃ ॥ ૬૧॥

એકબાહ્વક્ષિચરણાઃ કેચિદ્દેવ્યા દ્વિધાકૃતાઃ ।
છિન્નેઽપિ ચાન્યે શિરસિ પતિતાઃ પુનરુત્થિતાઃ ॥ ૬૨॥

કબન્ધા યુયુધુર્દેવ્યા ગૃહીતપરમાયુધાઃ ।
નનૃતુશ્ચાપરે તત્ર યુદ્ધે તૂર્યલયાશ્રિતાઃ ॥ ૬૩॥

કબન્ધાશ્છિન્નશિરસ: ખડ્ગશક્ત્યૃષ્ટિપાણય: ।
તિષ્ઠ તિષ્ઠેતિ ભાષન્તો દેવીમન્યે મહાસુરા: ॥ ૬૪॥

પાતિતૈ રથનાગાશ્વૈરસુરૈશ્ચ વસુન્ધરા ।
અગમ્યા સાભવત્તત્ર યત્રાભૂત્ સ મહારણ: ॥ ૬૫॥

શોણિતૌઘા મહાનદ્ય: સદ્યસ્તત્ર પ્રસુસ્રુવુ: ।
મધ્યે ચાસુરસૈન્યસ્ય વારણાસુરવાજિનામ્ ॥ ૬૬॥

ક્ષણેન તન્મહાસૈન્યમસુરાણાં તથામ્બિકા ।
નિન્યે ક્ષયં યથા વહ્નિસ્તૃણદારુમહાચયમ્ ॥ ૬૭॥

સ ચ સિંહો મહાનાદમુત્સૃજન્ ધુતકેસર: ।
શરીરેભ્યોઽમરારીણામસૂનિવ વિચિન્વતિ ॥ ૬૮॥

દેવ્યા ગણૈશ્ચ તૈસ્તત્ર કૃતં યુદ્ધં તથાસુરૈ: ।
યથૈષાં તુતુષુર્દેવા: પુષ્પવૃષ્ટિમુચો દિવિ ॥ ૬૯॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

મહિષાસુરસૈન્યવધો નામ દ્વિતીયોઽધ્યાય: ॥ ૨॥

॥ તૃતીયોઽધ્યાય: ॥

ॐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

નિહન્યમાનં તત્સૈન્યમવલોક્ય મહાસુરઃ ।
સેનાનીશ્ચિક્ષુરઃ કોપાદ્યયૌ યોદ્ધુમથામ્બિકામ્ ॥ ૨॥

સ દેવીં શરવર્ષેણ વવર્ષ સમરેઽસુરઃ ।
યથા મેરુગિરેઃ શૃઙ્ગં તોયવર્ષેણ તોયદઃ ॥ ૩॥

તસ્ય છિત્વા તતો દેવી લીલયૈવ શરોત્કરાન્ ।
જઘાન તુરગાન્બાણૈર્યન્તારં ચૈવ વાજિનામ્ ॥ ૪॥

ચિચ્છેદ ચ ધનુઃ સદ્યો ધ્વજં ચાતિસમુચ્છૃતમ્ ।
વિવ્યાધ ચૈવ ગાત્રેષુ છિન્નધન્વાનમાશુગૈઃ ॥૫॥

સચ્છિન્નધન્વા વિરથો હતાશ્વો હતસારથિઃ ।
અભ્યધાવત તાં દેવીં ખડ્ગચર્મધરોઽસુરઃ ॥ ૬॥

સિંહમાહત્ય ખડ્ગેન તીક્ષ્ણધારેણ મૂર્ધનિ ।
આજઘાન ભુજે સવ્યે દેવીમપ્યતિવેગવાન્ ॥ ૭॥

તસ્યાઃ ખડ્ગો ભુજં પ્રાપ્ય પફાલ નૃપનન્દન ।
તતો જગ્રાહ શૂલં સ કોપાદરુણલોચનઃ ॥ ૮॥

ચિક્ષેપ ચ તતસ્તત્તુ ભદ્રકાલ્યાં મહાસુરઃ ।
જાજ્વલ્યમાનં તેજોભી રવિબિમ્બમિવામ્બરાત્ ॥ ૯॥

દૃષ્ટ્વા તદાપતચ્છૂલં દેવી શૂલમમુઞ્ચત ।

તેન તચ્છતધા નીતં શૂલં સ ચ મહાસુરઃ ॥ ૧૦॥

હતે તસ્મિન્મહાવીર્યે મહિષસ્ય ચમૂપતૌ ।
આજગામ ગજારૂઢશ્ચામરસ્ત્રિદશાર્દનઃ ॥ ૧૧॥

સોઽપિ શક્તિં મુમોચાથ દેવ્યાસ્તામમ્બિકા દ્રુતમ્ ।
હુંકારાભિહતાં ભૂમૌ પાતયામાસ નિષ્પ્રભામ્ ॥ ૧૨॥

ભગ્નાં શક્તિં નિપતિતાં દૃષ્ટ્વા ક્રોધસમન્વિતઃ ।
ચિક્ષેપ ચામરઃ શૂલં બાણૈસ્તદપિ સાચ્છિનત્ ॥ ૧૩॥

તતઃ સિંહઃ સમુત્પત્ય ગજકુમ્ભાન્તરે સ્થિતઃ ।
બાહુયુદ્ધેન યુયુધે તેનોચ્ચૈસ્ત્રિદશારિણા ॥ ૧૪॥

યુધ્યમાનૌ તતસ્તૌ તુ તસ્માન્નાગાન્મહીં ગતૌ ।
યુયુધાતેઽતિસંરબ્ધૌ પ્રહારૈરતિદારુણૈઃ ॥ ૧૫॥

તતો વેગાત્ ખમુત્પત્ય નિપત્ય ચ મૃગારિણા ।
કરપ્રહારેણ શિરશ્ચામરસ્ય પૃથક્ કૃતમ્ ॥ ૧૬॥

ઉદગ્રશ્ચ રણે દેવ્યા શિલાવૃક્ષાદિભિર્હતઃ ।
દન્તમુષ્ટિતલૈશ્ચૈવ કરાલશ્ચ નિપાતિતઃ ॥ ૧૭॥

દેવી ક્રુદ્ધા ગદાપાતૈશ્ચૂર્ણયામાસ ચોદ્ધતમ્ ।
બાષ્કલં ભિન્દિપાલેન બાણૈસ્તામ્રં તથાન્ધકમ્ ॥ ૧૮॥

ઉગ્રાસ્યમુગ્રવીર્ય ચ તથૈવ ચ મહાહનુમ્ ।
ત્રિનેત્રા ચ ત્રિશૂલેન જઘાન પરમેશ્વરી ॥ ૧૯॥

બિડાલસ્યાસિના કાયાત્ પાતયામાસ વૈ શિરઃ ।
દુર્ધરં દુર્મુખં ચોભૌ શરૈર્નિન્યે યમક્ષયમ્ ॥ ૨૦॥

એવં સંક્ષીયમાણે તુ સ્વસૈન્યે મહિષાસુરઃ ।
માહિષેણ સ્વરૂપેણ ત્રાસયામાસ તાન્ ગણાન્ ॥ ૨૧॥

કાંશ્ચિત્તુણ્ડપ્રહારેણ ખુરક્ષેપૈસ્તથાપરાન્ ।
લાઙ્ગૂલતાડિતાંશ્ચાન્યાન્ શૃઙ્ગાભ્યાં ચ વિદારિતાન્ ॥ ૨૨॥

વેગેન કાંશ્ચિદપરાન્નાદેન ભ્રમણેન ચ ।
નિઃશ્વાસપવનેનાન્યાન્પાતયામાસ ભૂતલે ॥ ૨૩॥

નિપાત્ય પ્રમથાનીકમભ્યધાવત સોડસુરઃ ।
સિંહં હન્તું મહાદેવ્યાઃ કોપં ચક્રે તતોડમ્બિકા ॥ ૨૪॥

સોડપિ કોપાન્મહાવીર્યઃ ખુરક્ષુણ્ણમહીતલઃ ।
શૃઙ્ગાભ્યાં પર્વતાનુચ્ચાંશ્ચિક્ષેપ ચ નનાદ ચ ॥ ૨૫॥

વેગભ્રમણવિક્ષુણ્ણા મહી તસ્ય વ્યશીર્યત ।
લાઙ્ગૂલેનાહતશ્ચાબ્ધિઃ પ્લાવયામાસ સર્વતઃ ॥ ૨૬॥

ધુતશૃઙ્ગવિભિન્નાશ્ચ ખણ્ડં ખણ્ડં યયુર્ઘનાઃ ।

શ્વાસાનિલાસ્તા: શતશો નિપેતુર્નભસોઽચલા: ॥ ૨૭॥

ઇતિ ક્રોધસમાધ્માતમાપતન્તં મહાસુરમ્ ।
દૃષ્ટ્વા સા ચણ્ડિકા કોપં તદ્વધાય તદાકરોત્ ॥ ૨૮॥

સા ક્ષિપ્ત્વા તસ્ય વૈ પાશં તં બબન્ધ મહાસુરમ્ ।
તત્યાજ માહિષં રૂપં સોઽપિ બદ્ધો મહામૃધે ॥ ૨૯॥

તત: સિંહોઽભવત્સદ્યો યાવત્તસ્યામ્બિકા શિર: ।
છિનત્તિ તાવત્ પુરુષ: ખડ્ગપાણિરદૃશ્યત ॥ ૩૦॥

તત એવાશુ પુરુષં દેવી ચિચ્છેદ સાયકૈ: ।
તં ખડ્ગચર્મણા સાર્ધં તત: સોઽભૂન્મહાગજ: ॥ ૩૧॥

કરેણ ચ મહાસિંહં તં ચકર્ષ જગર્જ ચ ।
કર્ષતસ્તુ કરં દેવી ખડ્ગેન નિરકૃન્તત ॥ ૩૨॥

તતો મહાસુરો ભૂયો માહિષં વપુરાસ્થિત: ।
તથૈવ ક્ષોભયામાસ ત્રૈલોક્યં સચરાચરમ્ ॥ ૩૩॥

તત: ક્રુદ્ધા જગન્માતા ચણ્ડિકા પાનમુત્તમમ્ ।
પપૌ પુન: પુનશ્ચૈવ જહાસારુણલોચના ॥ ૩૪॥

નનર્દ ચાસુર: સોઽપિ બલવીર્યમદોદ્ધત: ।
વિષાણાભ્યાં ચ ચિક્ષેપ ચણ્ડિકાં પ્રતિ ભૂધરાન્ ॥ ૩૫॥

સા ચ તાન્પ્રહિતાંસ્તેન ચૂર્ણયન્તી શરોત્કરૈઃ ।
ઉવાચ તં મદોદ્ધૂતમુખરાગાકુલાક્ષરમ્ ॥ ૩૬॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૩૭॥

ગર્જ ગર્જ ક્ષણં મૂઢ મધુ યાવત્પિબામ્યહમ્ ।
મયા ત્વયિ હતેઽત્રૈવ ગર્જિષ્યન્ત્યાશુ દેવતાઃ ॥ ૩૮॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૩૯॥

એવમુક્ત્વા સમુત્પત્ય સારૂઢા તં મહાસુરમ્ ।
પાદેનાક્રમ્ય કણ્ઠે ચ શૂલેનૈનમતાડયત્ ॥ ૪૦॥

તતઃ સોઽપિ પદાક્રાન્તસ્તયા નિજમુખાત્તદા ।
અર્ધનિષ્ક્રાન્ત એવાસીદ્દેવ્યા વીર્યેણ સંવૃતઃ ॥ ૪૧॥

અર્ધનિષ્ક્રાન્ત એવાસૌ યુધ્યમાનો મહાસુરઃ ।
તયા મહાસિના દેવ્યા શિરશ્છિત્ત્વા નિપાતિતઃ ॥ ૪૨॥

તતો હાહાકૃતં સર્વં દૈત્યસૈન્યં નનાશ તત્ ।
પ્રહર્ષં ચ પરં જગ્મુઃ સકલા દેવતાગણાઃ ॥ ૪૩॥

તુષ્ટુવુસ્તાં સુરા દેવીં સહદિવ્યૈર્મહર્ષિભિઃ ।
જગુર્ગન્ધર્વપતયો નનૃતુશ્ચાપ્સરોગણાઃ ॥ ૪૪॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

મહિષાસુરવધો નામ તૃતીયોઽધ્યાયઃ ॥ ૩॥

॥ ચતુર્થોઽધ્યાયઃ ॥

ૐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

શક્રાદયઃ સુરગણા નિહતેઽતિવીર્યે
તસ્મિન્દુરાત્મનિ સુરારિબલે ચ દેવ્યા ।
તાં તુષ્ટુવુઃ પ્રણતિનમ્રશિરોધરાંસા
વાગ્ભિઃ પ્રહર્ષપુલકોદ્ગમચારુદેહાઃ ॥ ૨॥

દેવ્યા યયા તતમિદં જગદાત્મશક્ત્યા
નિઃશેષદેવગણશક્તિસમૂહમૂર્ત્યા ।
તામમ્બિકામખિલદેવમહર્ષિપૂજ્યાં
ભક્ત્યા નતાઃ સ્મ વિદધાતુ શુભાનિ સા નઃ ॥ ૩॥

યસ્યાઃ પ્રભાવમતુલં ભગવાનનન્તો
બ્રહ્મા હરશ્ચ ન હિ વક્તુમલં બલં ચ ।
સા ચણ્ડિકાખિલજગત્પરિપાલનાય
નાશાય ચાશુભભયસ્ય મતિં કરોતુ ॥ ૪॥

યા શ્રીઃ સ્વયં સુકૃતિનાં ભવનેષ્વલક્ષ્મીઃ
પાપાત્મનાં કૃતધિયાં હૃદયેષુ બુદ્ધિઃ ।

શ્રદ્ધા સતાં કુલજનપ્રભવસ્ય લજ્જા

તાં ત્વાં નતાઃ સ્મ પરિપાલય દેવિ વિશ્વમ્ ॥૫॥

કિં વર્ણયામ તવ રૂપમચિન્ત્યમેતત્

કિંચાતિવીર્યમસુરક્ષયકારિ ભૂરિ ।

કિં ચાહવેષુ ચરિતાનિ તવાતિ યાનિ

સર્વેષુ દેવ્યસુરદેવગણાદિકેષુ ॥ ૬॥

હેતુઃ સમસ્તજગતાં ત્રિગુણાપિ દોષૈ-

ર્ન જ્ઞાયસે હરિહરાદિભિરપ્યપારા ।

સર્વાશ્રયાખિલમિદં જગદંશભૂત-

મવ્યાકૃતા હિ પરમા પ્રકૃતિસ્ત્વમાદ્યા ॥ ૭॥

યસ્યાઃ સમસ્તસુરતા સમુદીરણેન

તૃપ્તિં પ્રયાતિ સકલેષુ મખેષુ દેવિ ।

સ્વાહાસિ વૈ પિતૃગણસ્ય ચ તૃપ્તિહેતુ-

રુચ્ચાર્યસે ત્વમત એવ જનૈઃ સ્વધા ચ ॥ ૮॥

યા મુક્તિહેતુરવિચિન્ત્યમહાવ્રતા ત્વં

અભ્યસ્યસે સુનિયતેન્દ્રિયતત્ત્વસારૈઃ ।

મોક્ષાર્થિભિર્મુનિભિરસ્તસમસ્તદોષૈ-

ર્વિદ્યાસિ સા ભગવતી પરમા હિ દેવિ ॥ ૯॥

શબ્દાત્મિકા સુવિમલ{ર્ગ્ય}ર્જુષાં નિધાન-

મુદ્ગીથરમ્યપદપાઠવતાં ચ સામ્નામ્ ।

દેવિ ત્રયી ભગવતી ભવભાવનાય

વાર્તાસિ સર્વજગતાં પરમા{તિ}ર્હન્ત્રી ॥ ૧૦॥

મેધાસિ દેવિ વિદિતાખિલશાસ્ત્રસારા

દુર્ગાસિ દુર્ગભવસાગરનૌરસઙ્ગા ।

શ્રીઃ કૈટભારિહૃદયૈકકૃતાધિવાસા

ગૌરી ત્વમેવ શશિમૌલિકૃતપ્રતિષ્ઠા ॥ ૧૧॥

ઈષત્સહાસમમલં પરિપૂર્ણચન્દ્ર-

બિમ્બાનુકારિ કનકોત્તમકાન્તિકાન્તમ્ ।

અત્યદ્ભુતં પ્રહૃતમાત્તરુષા તથાપિ

વક્ત્રં વિલોક્ય સહસા મહિષાસુરેણ ॥ ૧૨॥

દૃષ્ટ્વા તુ દેવિ કુપિતં ભ્રુકુટીકરાલ-

મુદ્યચ્છશાઙ્કસદૃશચ્છવિ યન્ન સદ્યઃ ।

પ્રાણાન્ મુમોચ મહિષસ્તદતીવ ચિત્રં

કૈર્જીવ્યતે હિ કુપિતાન્તકદર્શનેન ॥ ૧૩॥

દેવિ પ્રસીદ પરમા ભવતી ભવાય

સદ્યો વિનાશયસિ કોપવતી કુલાનિ ।

વિજ્ઞાતમેતદધુનૈવ યદસ્તમેત-

ન્નીતં બલં સુવિપુલં મહિષાસુરસ્ય ॥ ૧૪॥

તે સમ્મતા જનપદેષુ ધનાનિ તેષાં

તેષાં યશાંસિ ન ચ સીદતિ બન્ધુવર્ગઃ ।

ધન્યાસ્ત એવ નિભૃતાત્મજભૃત્યદારા
યેષાં સદાભ્યુદયદા ભવતી પ્રસન્ના ॥ ૧૫॥

ધર્મ્યાર્ણિ દેવિ સકલાનિ સદૈવ કર્મા-
ણ્યત્યાદૃતઃ પ્રતિદિનં સુકૃતી કરોતિ ।
સ્વર્ગં પ્રયાતિ ચ તતો ભવતી પ્રસાદા-
લ્લોકત્રયેઽપિ ફલદા નનુ દેવિ તેન ॥ ૧૬॥

દુર્ગે સ્મૃતા હરસિ ભીતિમશેષજન્તોઃ
સ્વસ્થૈઃ સ્મૃતા મતિમતીવ શુભાં દદાસિ ।
દારિદ્રદુઃખભયહારિણિ કા ત્વદન્યા
સર્વોપકારકરણાય સદા{દ્ર}□ર્ચિત્તા ॥ ૧૭॥

એભિર્હતૈર્જગદુપૈતિ સુખં તથૈતે
કુર્વન્તુ નામ નરકાય ચિરાય પાપમ્ ।
સંગ્રામમૃત્યુમધિગમ્ય દિવં પ્રયાન્તુ
મત્વેતિ નૂનમહિતાન્વિનિહંસિ દેવિ ॥ ૧૮॥

દૃષ્ટ્વૈવ કિં ન ભવતી પ્રકરોતિ ભસ્મ
સર્વાસુરાનરિષુ યત્પ્રહિણોષિ શસ્ત્રમ્ ।
લોકાન્પ્રયાન્તુ રિપવોઽપિ હિ શસ્ત્રપૂતા
ઇત્થં મતિર્ભવતિ તેષ્વહિતેષુસાધ્વી ॥ ૧૯॥

ખડ્ગપ્રભાનિકરવિસ્ફુરણૈસ્તથોગ્રૈઃ
શૂલાગ્રકાન્તિનિવહેન દૃશોઽસુરાણામ્ ।

યન્નાગતા વિલયમંશુમદિન્દુખણ્ડ-
યોગ્યાનનં તવ વિલોકયતાં તદેતત્ ॥ ૨૦॥

દુર્વૃત્તવૃત્તશમનં તવ દેવિ શીલં
રૂપં તથૈતદવિચિન્ત્યમતુલ્યમન્યૈઃ ।
વીર્યં ચ હન્તૃ હૃતદેવપરાક્રમાણાં
વૈરિષ્વપિ પ્રકટિતૈવ દયા ત્વયેત્થમ્ ॥ ૨૧॥

કેનોપમા ભવતુ તેઽસ્ય પરાક્રમસ્ય
રૂપં ચ શત્રુભયકાર્યતિહારિ કુત્ર ।
ચિત્તે કૃપા સમરનિષ્ઠુરતા ચ દૃષ્ટા
ત્વય્યેવ દેવિ વરદે ભુવનત્રયેઽપિ ॥ ૨૨॥

ત્રૈલોક્યમેતદખિલં રિપુનાશનેન
ત્રાતં ત્વયા સમરમૂર્ધનિ તેઽપિ હત્વા ।
નીતા દિવં રિપુગણા ભયમપ્યપાસ્તમ્
અસ્માકમુન્મદસુરારિભવં નમસ્તે ॥ ૨૩॥

શૂલેન પાહિ નો દેવિ પાહિ ખડ્ગેન ચામ્બિકે ।
ઘણ્ટાસ્વનેન નઃ પાહિ ચાપજ્યાનિઃસ્વનેન ચ ॥ ૨૪॥

પ્રાચ્યાં રક્ષ પ્રતીચ્યાં ચ ચણ્ડિકે રક્ષ દક્ષિણે ।
ભ્રામણેનાત્મશૂલસ્ય ઉત્તરસ્યાં તથેશ્વરિ ॥ ૨૫॥

સૌમ્યાનિ યાનિ રૂપાણિ ત્રૈલોક્યે વિચરન્તિ તે ।

યાનિ ચાત્યન્તઘોરાણિ તૈ રક્ષાસ્માંસ્તથા ભુવમ્ ॥ ૨૬॥

ખડ્ગશૂલગદાદીનિ યાનિ ચાસ્ત્રાનિ તેઽમ્બિકે ।
કરપલ્લવસઙ્ગીનિ તૈરસ્માન્રક્ષ સર્વતઃ ॥ ૨૭॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૨૮॥

એવં સ્તુતા સુરૈર્દિવ્યૈઃ કુસુમૈર્નન્દનોદ્ભવૈઃ ।
અર્ચિતા જગતાં ધાત્રી તથા ગન્ધાનુલેપનૈઃ ॥ ૨૯॥

ભક્ત્યા સમસ્તૈસ્ત્રિદશૈર્દિવ્યૈર્ધૂપૈઃ સુધૂપિતા ।
પ્રાહ પ્રસાદસુમુખી સમસ્તાન્ પ્રણતાન્ સુરાન્ ॥ ૩૦॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૩૧॥

વ્રિયતાં ત્રિદશાઃ સર્વે યદસ્મત્તોઽભિવાઞ્છિતમ્ ॥ ૩૨॥

દેવા ઊચુઃ ॥ ૩૩॥

ભગવત્યા કૃતં સર્વં ન કિંચિદવશિષ્યતે ॥ ૩૪॥

યદયં નિહતઃ શત્રુરસ્માકં મહિષાસુરઃ ।
યદિ ચાપિ વરો દેયસ્ત્વયાસ્માકં મહેશ્વરિ ॥ ૩૫॥

સંસ્મૃતા સંસ્મૃતા ત્વં નો હિંસેથાઃ પરમાપદઃ ।

યશ્ચ મ{ત્ય}□ર્: સ્તવૈરેભિસ્ત્વાં સ્તોષ્યત્યમલાનને ॥ ૩૬॥

તસ્ય વિત્ત{દ્ધિ}□ર્વિભવૈર્ધનદારાદિસમ્પદામ્ ।
વૃદ્ધયેઽસ્મત્પ્રસન્ના ત્વં ભવેથાઃ સર્વદામ્બિકે ॥ ૩૭॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૩૮॥

ઇતિ પ્રસાદિતા દેવૈર્જગતોઽર્થે તથાત્મનઃ ।
તથેત્યુક્ત્વા ભદ્રકાલી બભૂવાન્તર્હિતા નૃપ ॥ ૩૯॥

ઇત્યેતત્કથિતં ભૂપ સમ્ભૂતા સા યથા પુરા ।
દેવી દેવશરીરેભ્યો જગત્ત્રયહિતૈષિણી ॥ ૪૦॥

પુનશ્ચ ગૌરીદેહાત્સા સમુદ્ભૂતા યથાભવત્ ।
વધાય દુષ્ટદૈત્યાનાં તથા શુમ્ભનિશુમ્ભયોઃ ॥ ૪૧॥

રક્ષણાય ચ લોકાનાં દેવાનામુપકારિણી ।
તચ્છૃણુષ્વ મયાખ્યાતં યથાવત્કથયામિ તે ॥ ૪૨॥

॥ હ્રીં ૐ ॥
॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે

દેવીમાહાત્મ્યે
શક્રાદિસ્તુતિર્નામ ચતુર્થોઽધ્યાયઃ ॥ ૪॥

॥ પઞ્ચમોઽધ્યાયઃ ॥

વિનિયોગઃ

અસ્ય શ્રી ઉત્તરચરિત્રસ્ય રુદ્ર ઋષિઃ ।

શ્રીમહાસરસ્વતી દેવતા ।

અનુષ્ટુપ્ છન્દઃ । ભીમા શક્તિઃ । ભ્રામરી બીજમ્ ।

સૂર્યસ્તત્ત્વમ્ ।

સામવેદઃ સ્વરૂપમ્ । શ્રીમહાસરસ્વતીપ્રીત્યર્થે

ઉત્તરચરિત્રપાઠે

વિનિયોગઃ ।

ધ્યાનમ્

ઘણ્ટાશૂલહલાનિ શઙ્ખમુસલે ચક્રં ધનુઃ સાયકં

હસ્તાબ્જૈર્દધતીં ઘનાન્તવિલસચ્છીતાંશુતુલ્યપ્રભામ્ ।

ગૌરીદેહસમુદ્ભવાં ત્રિજગતામાધારભૂતાં મહા-

પૂર્વામત્ર સરસ્વતીમનુભજે શુમ્ભાદિદૈત્યાર્દિનીમ્ ॥

ૐ ક્લીં ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

પુરા શુમ્ભનિશુમ્ભાભ્યામસુરાભ્યાં શચીપતેઃ ।

ત્રૈલોક્યં યજ્ઞભાગાશ્ચ હૃતા મદબલાશ્રયાત્ ॥ ૨॥

તાવેવ સૂર્યતાં તદ્વદધિકારં તથૈન્દવમ્ ।

કૌબેરમથ યામ્યં ચ ચક્રાતે વરુણસ્ય ચ ॥ ૩॥

તાવેવ પવનર્દ્ધિં ચ ચક્રતુર્વહ્નિકર્મ ચ ।

તતો દેવા વિનિર્ધૂતા ભ્રષ્ટરાજ્યાઃ પરાજિતાઃ ॥ ૪॥

હૃતાધિકારાસ્ત્રિદશાસ્તાભ્યાં સર્વે નિરાકૃતાઃ ।
મહાસુરાભ્યાં તાં દેવીં સંસ્મરન્ત્યપરાજિતામ્ ॥૫॥

તયાસ્માકં વરો દત્તો યથાપત્સુ સ્મૃતાખિલાઃ ।
ભવતાં નાશયિષ્યામિ તત્ક્ષણાત્પરમાપદઃ ॥ ૬॥

ઇતિ કૃત્વા મતિં દેવા હિમવન્તં નગેશ્વરમ્ ।
જગ્મુસ્તત્ર તતો દેવીં વિષ્ણુમાયાં પ્રતુષ્ટુવુઃ ॥ ૭॥

દેવા ઊચુઃ ॥ ૮॥

નમો દેવ્યૈ મહાદેવ્યૈ શિવાયૈ સતતં નમઃ ।
નમઃ પ્રકૃત્યૈ ભદ્રાયૈ નિયતાઃ પ્રણતાઃ સ્મ તામ્ ॥ ૯॥

રૌદ્રાયૈ નમો નિત્યાયૈ ગૌર્યૈ ધાત્ર્યૈ નમો નમઃ ।
જ્યોત્સ્નાયૈ ચેન્દુરૂપિણ્યૈ સુખાયૈ સતતં નમઃ ॥૧૦॥

કલ્યાણ્યૈ પ્રણતા વૃદ્ધ્યૈ સિદ્ધ્યૈ કુર્મો નમો નમઃ ।
નૈરૃત્યૈ ભૂભૃતાં લક્ષ્મ્યૈ શર્વાણ્યૈ તે નમો નમઃ ॥૧૧॥

દુર્ગાયૈ દુર્ગપારાયૈ સારાયૈ સર્વકારિણ્યૈ ।
ખ્યાત્યૈ તથૈવ કૃષ્ણાયૈ ધૂમ્રાયૈ સતતં નમઃ ॥૧૨॥

અતિસૌમ્યાતિરૌદ્રાયૈ નતાસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ।
નમો જગત્પ્રતિષ્ઠાયૈ દેવ્યૈ કૃત્યૈ નમો નમઃ ॥૧૩॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ વિષ્ણુમાયેતિ શબ્દિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૧૪-૧૬॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ ચેતનેત્યભિધીયતે ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૧૭-૧૯॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ બુદ્ધિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૨૦-૨૨॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ નિદ્રારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૨૩-૨૫॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ ક્ષુધારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૨૬-૨૮॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ છાયારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૨૯-૩૧॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ શક્તિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૩૨-૩૪॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ તૃષ્ણારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૩૫-૩૭॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ ક્ષાન્તિરૂપેણ સંસ્થિતા ।

નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૩૮-૪૦॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ જાતિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૪૧-૪૩॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ લજ્જારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૪૪-૪૬॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ શાન્તિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૪૭-૪૯॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ શ્રદ્ધારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥૫૦-૫૨॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ કાન્તિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥૫૩-૫૫॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ લક્ષ્મીરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥૫૬-૫૮॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ વૃત્તિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥૫૯-૬૧॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ સ્મૃતિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૬૨-૬૪॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ દયારૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૬૫-૬૭॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ તુષ્ટિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૬૮-૭૦॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ માતૃરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૭૧-૭૩॥

યા દેવી સર્વભૂતેષુ ભ્રાન્તિરૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૭૪-૭૬॥

ઇન્દ્રિયાણામધિષ્ઠાત્રી ભૂતાનાં ચાખિલેષુ યા ।
ભૂતેષુ સતતં તસ્યૈ વ્યાપ્ત્યૈ દેવ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૭૭॥

ચિતિરૂપેણ યા કૃત્સ્નમેતદ્ વ્યાપ્ય સ્થિતા જગત્ ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥ ૭૮-૮૦॥

સ્તુતા સુરૈઃ પૂર્વમભીષ્ટસંશ્રયા-
ત્તથા સુરેન્દ્રેણ દિનેષુ સેવિતા ।
કરોતુ સા નઃ શુભહેતુરીશ્વરી
શુભાનિ ભદ્રાણ્યભિહન્તુ ચાપદઃ ॥ ૮૧॥

યા સામ્પ્રતં ચોદ્ધતદૈત્યતાપિતૈ-
રસ્માભિરીશા ચ સુરૈર્નમસ્યતે ।

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

યા ચ સ્મૃતા તત્ક્ષણમેવ હન્તિ નઃ
સર્વાપદો ભક્તિવિનમ્રમૂર્તિભિઃ ॥ ૮૨॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૮૩॥

એવં સ્તવાભિયુક્તાનાં દેવાનાં તત્ર પાર્વતી ।
સ્નાતુમભ્યાયયૌ તોયે જાહ્નવ્યા નૃપનન્દન ॥ ૮૪॥

સાબ્રવીત્તાન્ સુરાન્ સુભ્રૂર્ભવદ્ભિઃ સ્તૂયતેઽત્ર કા ।
શરીરકોશતશ્ચાસ્યાઃ સમુદ્ભૂતાબ્રવીચ્છિવા ॥ ૮૫॥

સ્તોત્રં મમૈતત્ક્રિયતે શુમ્ભદૈત્યનિરાકૃતૈઃ ।
દેવૈઃ સમેતૈઃ સમરે નિશુમ્ભેન પરાજિતૈઃ ॥ ૮૬॥

શરીરકોશાદ્યત્તસ્યાઃ પાર્વત્યા નિઃસૃતામ્બિકા ।
કૌશિકીતિ સમસ્તેષુ તતો લોકેષુ ગીયતે ॥ ૮૭॥

તસ્યાં વિનિર્ગતાયાં તુ કૃષ્ણાભૂત્સાપિ પાર્વતી ।
કાલિકેતિ સમાખ્યાતા હિમાચલકૃતાશ્રયા ॥ ૮૮॥

તતોઽમ્બિકાં પરં રૂપં બિભ્રાણાં સુમનોહરમ્ ।
દદર્શ ચણ્ડો મુણ્ડશ્ચ ભૃત્યૌ શુમ્ભનિશુમ્ભયોઃ ॥ ૮૯॥

તાભ્યાં શુમ્ભાય ચાખ્યાતા સાતીવ સુમનોહરા ।
કાપ્યાસ્તે સ્ત્રી મહારાજ ભાસયન્તી હિમાચલમ્ ॥ ૯૦॥

નૈવ તાદૃક્ ક્વચિદ્રૂપં દૃષ્ટં કેનચિદુત્તમમ્ ।
જ્ઞાયતાં કાપ્યસૌ દેવી ગૃહ્યતાં ચાસુરેશ્વર ॥ ૯૧॥

સ્ત્રીરત્નમતિચાર્વઙ્ગી દ્યોતયન્તી દિશસ્ત્વિષા ।
સા તુ તિષ્ઠતિ દૈત્યેન્દ્ર તાં ભવાન્ દ્રષ્ટુમર્હતિ ॥ ૯૨॥

યાનિ રત્નાનિ મણયો ગજાશ્વાદીનિ વૈ પ્રભો ।
ત્રૈલોક્યે તુ સમસ્તાનિ સામ્પ્રતં ભાન્તિ તે ગૃહે ॥ ૯૩॥

ઐરાવતઃ સમાનીતો ગજરત્નં પુરન્દરાત્ ।
પારિજાતતરુશ્ચાયં તથૈવોચ્ચૈઃશ્રવા હયઃ ॥ ૯૪॥

વિમાનં હંસસંયુક્તમેતત્તિષ્ઠતિ તેઽઙ્ગણે ।
રત્નભૂતમિહાનીતં યદાસીદ્વેધસોઽદ્ભુતમ્ ॥ ૯૫॥

નિધિરેષ મહાપદ્મઃ સમાનીતો ધનેશ્વરાત્ ।
કિઞ્જલ્કિનીં દદૌ ચાબ્ધિર્માલામમ્લાનપઙ્કજામ્ ॥ ૯૬॥

છત્રં તે વારુણં ગેહે કાઞ્ચનસ્રાવિ તિષ્ઠતિ ।
તથાયં સ્યન્દનવરો યઃ પુરાસીત્પ્રજાપતેઃ ॥ ૯૭॥

મૃત્યોરુત્ક્રાન્તિદા નામ શક્તિરીશ ત્વયા હૃતા ।
પાશઃ સલિલરાજસ્ય ભ્રાતુસ્તવ પરિગ્રહે ॥ ૯૮॥

નિશુમ્ભસ્યાબ્ધિજાતાશ્ચ સમસ્તા રત્નજાતયઃ ।

વહ્નિરપિ દદૌ તુભ્યમગ્નિશૌચે ચ વાસસી ॥ ૯૯॥

એવં દૈત્યેન્દ્ર રત્નાનિ સમસ્તાન્યાહૃતાનિ તે ।
સ્ત્રીરત્નમેષા કલ્યાણી ત્વયા કસ્માન્ન ગૃહ્યતે ॥ ૧૦૦॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૧૦૧॥

નિશમ્યેતિ વચ: શુમ્ભ: સ તદા ચણ્ડમુણ્ડયો: ।
પ્રેષયામાસ સુગ્રીવં દૂતં દેવ્યા મહાસુરમ્ ॥ ૧૦૨॥

ઇતિ ચેતિ ચ વક્તવ્યા સા ગત્વા વચનાન્મમ ।
યથા ચાભ્યેતિ સમ્પ્રીત્યા તથા કાર્યં ત્વયા લઘુ ॥ ૧૦૩॥

સ તત્ર ગત્વા યત્રાસ્તે શૈલોદ્દેશેઽતિશોભને ।
તાં ચ દેવીં તત: પ્રાહ શ્લક્ષ્ણં મધુરયા ગિરા ॥ ૧૦૪॥

દૂત ઉવાચ ॥ ૧૦૫॥

દેવિ દૈત્યેશ્વર: શુમ્ભસ્ત્રૈલોક્યે પરમેશ્વર: ।
દૂતોઽહં પ્રેષિતસ્તેન ત્વત્સકાશમિહાગત: ॥ ૧૦૬॥

અવ્યાહતાજ્ઞ: સર્વાસુ ય: સદા દેવયોનિષુ ।
નિર્જિતાખિલદૈત્યારિ: સ યદાહ શૃણુષ્વ તત્ ॥ ૧૦૭॥

મમ ત્રૈલોક્યમખિલં મમ દેવા વશાનુગા: ।

યજ્ઞભાગાનહં સર્વાનુપાશ્નામિ પૃથક્ પૃથક્ ॥ ૧૦૮॥

ત્રૈલોક્યે વરરત્નાનિ મમ વશ્યાન્યશેષત: ।
તથૈવ ગજરત્નં ચ હૃતં દેવેન્દ્રવાહનમ્ ॥ ૧૦૯॥

ક્ષીરોદમથનોદ્ભૂતમશ્વરત્નં મમામરૈ: ।
ઉચ્ચૈ:શ્રવસસંજ્ઞં તત્પ્રણિપત્ય સમર્પિતમ્ ॥ ૧૧૦॥

યાનિ ચાન્યાનિ દેવેષુ ગન્ધર્વેષૂરગેષુ ચ ।
રત્નભૂતાનિ ભૂતાનિ તાનિ મય્યેવ શોભને ॥ ૧૧૧॥

સ્ત્રીરત્નભૂતાં ત્વાં દેવિ લોકે મન્યામહે વયમ્ ।
સા ત્વમસ્માનુપાગચ્છ યતો રત્નભુજો વયમ્ ॥ ૧૧૨॥

માં વા મમાનુજં વાપિ નિશુમ્ભમુરુવિક્રમમ્ ।
ભજ ત્વં ચઞ્ચલાપાઙ્ગિ રત્નભૂતાસિ વૈ યત: ॥ ૧૧૩॥

પરમૈશ્વર્યમતુલં પ્રાપ્સ્યસે મત્પરિગ્રહાત્ ।
એતદ્બુદ્ધ્યા સમાલોચ્ય મત્પરિગ્રહતાં વ્રજ ॥ ૧૧૪॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૧૧૫॥

ઇત્યુક્તા સા તદા દેવી ગમ્ભીરાન્ત:સ્મિતા જગૌ ।
દુર્ગા ભગવતી ભદ્રા યયેદં ધાર્યતે જગત્ ॥ ૧૧૬॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૧૧૭॥

સત્યમુક્તં ત્વયા નાત્ર મિથ્યા કિંચિત્ત્વયોદિતમ્ ।
ત્રૈલોક્યાધિપતિઃ શુમ્ભો નિશુમ્ભશ્ચાપિ તાદૃશઃ ॥ ૧૧૮॥

કિં ત્વત્ર યત્પ્રતિજ્ઞાતં મિથ્યા તત્ક્રિયતે કથમ્ ।
શ્રૂયતામલ્પબુદ્ધિત્વાત્પ્રતિજ્ઞા યા કૃતા પુરા ॥ ૧૧૯॥

યો માં જયતિ સંગ્રામે યો મે દર્પં વ્યપોહતિ ।
યો મે પ્રતિબલો લોકે સ મે ભર્તા ભવિષ્યતિ ॥ ૧૨૦॥

તદાગચ્છતુ શુમ્ભોઽત્ર નિશુમ્ભો વા મહાબલઃ ।
માં જિત્વા કિં ચિરેણાત્ર પાણિં ગૃહ્ણાતુ મે લઘુ ॥ ૧૨૧॥

દૂત ઉવાચ ॥ ૧૨૨॥

અવલિપ્તાસિ મૈવં ત્વં દેવિ બ્રૂહિ મમાગ્રતઃ ।
ત્રૈલોક્યે કઃ પુમાંસ્તિષ્ઠેદગ્રે શુમ્ભનિશુમ્ભયોઃ ॥ ૧૨૩॥

અન્યેષામપિ દૈત્યાનાં સર્વે દેવા ન વૈ યુધિ ।
તિષ્ઠન્તિ સમ્મુખે દેવિ કિં પુનઃ સ્ત્રી ત્વમેકિકા ॥ ૧૨૪॥

ઇન્દ્રાદ્યાઃ સકલા દેવાસ્તસ્થુર્યેષાં ન સંયુગે ।
શુમ્ભાદીનાં કથં તેષાં સ્ત્રી પ્રયાસ્યસિ સમ્મુખમ્ ॥ ૧૨૫॥

સા ત્વં ગચ્છ મયૈવોક્તા પાર્શ્વં શુમ્ભનિશુમ્ભયો: ।
કેશાકર્ષણનિર્ધૂતગૌરવા મા ગમિષ્યસિ ॥ ૧૨૬॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૧૨૭॥

એવમેતદ્ બલી શુમ્ભો નિશુમ્ભશ્ચાપિતાદૃશ: ।
કિં કરોમિ પ્રતિજ્ઞા મે યદનાલોચિતા પુરા ॥ ૧૨૮॥

સ ત્વં ગચ્છ મયોક્તં તે યદેતત્સર્વમાદૃત: ।
તદાચક્ષ્વાસુરેન્દ્રાય સ ચ યુક્તં કરોતુ યત્ ॥ ૧૨૯॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

દેવ્યા દૂતસંવાદો નામ પઞ્ચમોઽધ્યાય: ॥૫॥

॥ ષષ્ઠોઽધ્યાય: ॥

ૐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

ઇત્યાકર્ણ્ય વચો દેવ્યા: સ દૂતોઽમર્ષપૂરિત: ।
સમાચષ્ટ સમાગમ્ય દૈત્યરાજાય વિસ્તરાત્ ॥ ૨॥

તસ્ય દૂતસ્ય તદ્વાક્યમાકર્ણ્યાસુરરાટ્ તત: ।
સક્રોધ: પ્રાહ દૈત્યાનામધિપં ધૂમ્રલોચનમ્ ॥ ૩॥

હે ધૂમ્રલોચનાશુ ત્વં સ્વસૈન્યપરિવારિતઃ ।
તામાનય બલાદ્દુષ્ટાં કેશાકર્ષણવિહ્વલામ્ ॥ ૪॥

તત્પરિત્રાણદઃ કશ્ચિદ્યદિ વોત્તિષ્ઠતેઽપરઃ ।
સ હન્તવ્યોઽમરો વાપિ યક્ષો ગન્ધર્વ એવ વા ॥ ૫॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૬॥

તેનાજ્ઞપ્તસ્તતઃ શીઘ્રં સ દૈત્યો ધૂમ્રલોચનઃ ।
વૃતઃ ષષ્ટ્યા સહસ્રાણામસુરાણાં દ્રુતં યયૌ ॥ ૭॥

સ દૃષ્ટ્વા તાં તતો દેવીં તુહિનાચલસંસ્થિતામ્ ।
જગાદોચ્ચૈઃ પ્રયાહીતિ મૂલં શુમ્ભનિશુમ્ભયોઃ ॥ ૮॥

ન ચેત્પ્રીત્યાદ્ય ભવતી મદ્ભર્તારમુપૈષ્યતિ ।
તતો બલાન્નયામ્યેષ કેશાકર્ષણવિહ્વલામ્ ॥ ૯॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૧૦॥

દૈત્યેશ્વરેણ પ્રહિતો બલવાન્બલસંવૃતઃ ।
બલાન્નયસિ મામેવં તતઃ કિં તે કરોમ્યહમ્ ॥ ૧૧॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૧૨॥

ઈત્યુક્તઃ સોઽભ્યધાવત્તામસુરો ધૂમ્રલોચનઃ ।

હુંકારેણૈવ તં ભસ્મ સા ચકારામ્બિકા તદા ॥ ૧૩॥

અથ ક્રુદ્ધં મહાસૈન્યમસુરાણાં તથામ્બિકા ।
વવર્ષ સાયકૈસ્તીક્ષ્ણૈસ્તથા શક્તિપરશ્વધૈઃ ॥ ૧૪॥

તતો ધુતસટઃ કોપાત્કૃત્વા નાદં સુભૈરવમ્ ।
પપાતાસુરસેનાયાં સિંહો દેવ્યાઃ સ્વવાહનઃ ॥ ૧૫॥

કાંશ્ચિત્કરપ્રહારેણ દૈત્યાનાસ્યેન ચાપરાન્ ।
આક્રાન્ત્યા ચાધરેણાન્યાન્ જઘાન સ મહાસુરાન્ ॥ ૧૬॥

કેષાંચિત્પાટયામાસ નખૈઃ કોષ્ઠાનિ કેસરી ।
તથા તલપ્રહારેણ શિરાંસિ કૃતવાન્પૃથક્ ॥ ૧૭॥

વિચ્છિન્નબાહુશિરસઃ કૃતાસ્તેન તથાપરે ।
પપૌ ચ રુધિરં કોષ્ઠાદન્યેષાં ધુતકેસરઃ ॥ ૧૮॥

ક્ષણેન તદ્બલં સર્વં ક્ષયં નીતં મહાત્મના ।
તેન કેસરિણા દેવ્યા વાહનેનાતિકોપિના ॥ ૧૯॥

શ્રુત્વા તમસુરં દેવ્યા નિહતં ધૂમ્રલોચનમ્ ।
બલં ચ ક્ષયિતં કૃત્સ્નં દેવીકેસરિણા તતઃ ॥ ૨૦॥

ચુકોપ દૈત્યાધિપતિઃ શુમ્ભઃ પ્રસ્ફુરિતાધરઃ ।
આજ્ઞાપયામાસ ચ તૌ ચણ્ડમુણ્ડૌ મહાસુરૌ ॥ ૨૧॥

Stotram Digitalized By ***Sanskritdocuments.org***

હે ચણ્ડ હે મુણ્ડ બલૈર્બહુભિઃ પરિવારિતૌ ।
તત્ર ગચ્છત ગત્વા ચ સા સમાનીયતાં લઘુ ॥ ૨૨॥

કેશેષ્વાકૃષ્ય બદ્ધ્વા વા યદિ વઃ સંશયો યુધિ ।
તદાશેષાયુધૈઃ સર્વૈરસુરૈર્વિનિહન્યતામ્ ॥ ૨૩॥

તસ્યાં હતાયાં દુષ્ટાયાં સિંહે ચ વિનિપાતિતે ।
શીઘ્રમાગમ્યતાં બદ્ધ્વા ગૃહીત્વા તામથામ્બિકામ્ ॥ ૨૪॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

શુમ્ભનિશુમ્ભસેનાનીધૂમ્રલોચનવધો નામ ષષ્ઠોઽધ્યાયઃ ॥ ૬॥

॥ સપ્તમોઽધ્યાયઃ ॥
ૐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

આજ્ઞપ્તાસ્તે તતો દૈત્યાશ્ચણ્ડમુણ્ડપુરોગમાઃ ।
ચતુરઙ્ગબલોપેતા યયુરભ્યુદ્યતાયુધાઃ ॥ ૨॥

દદૃશુસ્તે તતો દેવીમીષદ્ધાસાં વ્યવસ્થિતામ્ ।
સિંહસ્યોપરિ શૈલેન્દ્રશૃઙ્ગે મહતિ કાઞ્ચને ॥ ૩॥

તે દૃષ્ટ્વા તાં સમાદાતુમુદ્યમં ચક્રુરુદ્યતાઃ ।
આકૃષ્ટચાપાસિધરાસ્તથાન્યે તત્સમીપગાઃ ॥ ૪॥

તતઃ કોપં ચકારોચ્ચૈરમ્બિકા તાનરીન્પ્રતિ ।
કોપેન ચાસ્યા વદનં મષીવર્ણમભૂત્તદા ॥ ૫॥

ભ્રુકુટીકુટિલાત્તસ્યા લલાટફલકાદ્દ્રુતમ્ ।
કાલી કરાલવદના વિનિષ્ક્રાન્તાસિપાશિની ॥ ૬॥

વિચિત્રખટ્વાઙ્ગધરા નરમાલાવિભૂષણા ।
દ્વીપિચર્મપરીધાના શુષ્કમાંસાતિભૈરવા ॥ ૭॥

અતિવિસ્તારવદના જિહ્વાલલનભીષણા ।
નિમગ્નારક્તનયના નાદાપૂરિતદિઙ્મુખા ॥ ૮॥

સા વેગેનાભિપતિતા ઘાતયન્તી મહાસુરાન્ ।
સૈન્યે તત્ર સુરારીણામભક્ષયત તદ્બલમ્ ॥ ૯॥

પાર્ષ્ણિગ્રાહાઙ્કુશગ્રાહયોધઘણ્ટાસમન્વિતાન્ ।
સમાદાયૈકહસ્તેન મુખે ચિક્ષેપ વારણાન્ ॥ ૧૦॥

તથૈવ યોધં તુરગૈ રથં સારથિના સહ ।
નિક્ષિપ્ય વક્ત્રે દશનૈશ્ચર્વયન્ત્યતિભૈરવમ્ ॥ ૧૧॥

એકં જગ્રાહ કેશેષુ ગ્રીવાયામથ ચાપરમ્ ।
પાદેનાક્રમ્ય ચૈવાન્યમુરસાન્યમપોથયત્ ॥ ૧૨॥

તૈર્મુક્તાનિ ચ શસ્ત્રાણિ મહાસ્ત્રાણિ તથાસુરૈઃ ।

મુખેન જગ્રાહ રુષા દશનૈર્મથિતાન્યપિ । ૧૩॥

બલિનાં તદ્બલં સર્વમસુરાણાં દુરાત્મનામ્ ।
મમર્દાભક્ષયચ્ચાન્યાનન્યાંશ્ચાતાડયત્તદા । ૧૪॥

અસિના નિહતાઃ કેચિત્કેચિત્ખટ્વાઙ્ગતાડિતાઃ ।
જગ્મુર્વિનાશમસુરા દન્તાગ્રાભિહતાસ્તથા । ૧૫॥

ક્ષણેન તદ્બલં સર્વમસુરાણાં નિપાતિતમ્ ।
દૃષ્ટ્વા ચણ્ડોઽભિદુદ્રાવ તાં કાલીમતિભીષણામ્ । ૧૬॥

શરવર્ષૈર્મહાભીમૈર્ભીમાક્ષીં તાં મહાસુરઃ ।
છાદયામાસ ચક્રૈશ્ચ મુણ્ડઃ ક્ષિપ્તૈઃ સહસ્રશઃ । ૧૭॥

તાનિ ચક્રાણ્યનેકાનિ વિશમાનાનિ તન્મુખમ્ ।
બભુર્યથાર્કબિમ્બાનિ સુબહૂનિ ઘનોદરમ્ । ૧૮॥

તતો જહાસાતિરુષા ભીમં ભૈરવનાદિની ।
કાલી કરાલવદના દુર્દર્શદશનોજ્જ્વલા । ૧૯॥

ઉત્થાય ચ મહાસિંહં દેવી ચણ્ડમધાવત ।
ગૃહીત્વા ચાસ્ય કેશેષુ શિરસ્તેનાસિનાચ્છિનત્ । ૨૦॥

અથ મુણ્ડોઽભ્યધાવત્તાં દૃષ્ટ્વા ચણ્ડં નિપાતિતમ્ ।
તમપ્યપાતયદ્ભૂમૌ સા ખડ્ગાભિહતં રુષા । ૨૧॥

હતશેષં તતઃ સૈન્યં દૃષ્ટ્વા ચણ્ડં નિપાતિતમ્ ।
મુણ્ડં ચ સુમહાવીર્યં દિશો ભેજે ભયાતુરમ્ ॥ ૨૨॥

શિરશ્ચણ્ડસ્ય કાલી ચ ગૃહીત્વા મુણ્ડમેવ ચ ।
પ્રાહ પ્રચણ્ડાટ્ટહાસમિશ્રમભ્યેત્ય ચણ્ડિકામ્ ॥ ૨૩॥

મયા તવાત્રોપહૃતૌ ચણ્ડમુણ્ડૌ મહાપશૂ ।
યુદ્ધયજ્ઞે સ્વયં શુમ્ભં નિશુમ્ભં ચ હનિષ્યસિ ॥ ૨૪॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૨૫॥

તાવાનીતૌ તતો દૃષ્ટ્વા ચણ્ડમુણ્ડૌ મહાસુરૌ ।
ઉવાચ કાલીં કલ્યાણી લલિતં ચણ્ડિકા વચઃ ॥ ૨૬॥

યસ્માચ્ચણ્ડં ચ મુણ્ડં ચ ગૃહીત્વા ત્વમુપાગતા ।
ચામુણ્ડેતિ તતો લોકે ખ્યાતા દેવી ભવિષ્યસિ ॥ ૨૭॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

ચણ્ડમુણ્ડવધો નામ સપ્તમોઽધ્યાયઃ ॥ ૭॥

॥ અષ્ટમોઽધ્યાયઃ ॥

ૐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

ચણ્ડે ચ નિહતે દૈત્યે મુણ્ડે ચ વિનિપાતિતે ।
બહુલેષુ ચ સૈન્યેષુ ક્ષયિતેષ્વસુરેશ્વર: ॥ ૨॥

તત: કોપપરાધીનચેતા: શુમ્ભ: પ્રતાપવાન્ ।
ઉદ્યોગં સર્વસૈન્યાનાં દૈત્યાનામાદિદેશ હ ॥ ૩॥

અદ્ય સર્વબલૈર્દૈત્યા: ષડશીતિરુદાયુધા: ।
કમ્બૂનાં ચતુરશીતિર્નિર્યાન્તુ સ્વબલૈર્વૃતા: ॥ ૪॥

કોટિવીર્યાણિ પઞ્ચાશદસુરાણાં કુલાનિ વૈ ।
શતં કુલાનિ ધૌમ્રાણાં નિર્ગચ્છન્તુ મમાજ્ઞયા ॥૫॥

કાલકા દૌર્હૃદા મૌર્વા: કાલિકેયાસ્તથાસુરા: ।
યુદ્ધાય સજ્જા નિર્યાન્તુ આજ્ઞયા ત્વરિતા મમ ॥ ૬॥

ઇત્યાજ્ઞાપ્યાસુરપતિ: શુમ્ભો ભૈરવશાસન: ।
નિર્જગામ મહાસૈન્યસહસ્રૈર્બહુભિર્વૃત: ॥ ૭॥

આયાન્તં ચણ્ડિકા દૃષ્ટ્વા તત્સૈન્યમતિભીષણમ્ ।
જ્યાસ્વનૈ: પૂરયામાસ ધરણીગગનાન્તરમ્ ॥ ૮॥

તત: સિંહો મહાનાદમતીવ કૃતવાન્નૃપ ।
ઘણ્ટાસ્વનેન તાન્નાદાનમ્બિકા ચોપબૃંહયત્ ॥ ૯॥

ધનુર્જ્યાસિંહઘણ્ટાનાં નાદાપૂરિતદિઙ્મુખા ।

નિનાદૈર્ભીષણૈઃ કાલી જિગ્યે વિસ્તારિતાનના ॥ ૧૦॥

તં નિનાદમુપશ્રુત્ય દૈત્યસૈન્યૈશ્ચતુર્દિશમ્ ।
દેવી સિંહસ્તથા કાલી સરોષૈઃ પરિવારિતાઃ ॥ ૧૧॥

એતસ્મિન્નન્તરે ભૂપ વિનાશાય સુરદ્વિષામ્ ।
ભવાયામરસિંહાનામતિવીર્યબલાન્વિતાઃ ॥ ૧૨॥

બ્રહ્મેશગુહવિષ્ણૂનાં તથેન્દ્રસ્ય ચ શક્તયઃ ।
શરીરેભ્યો વિનિષ્ક્રમ્ય તદ્રૂપૈશ્ચણ્ડિકાં યયુઃ ॥ ૧૩॥

યસ્ય દેવસ્ય યદ્રૂપં યથા ભૂષણવાહનમ્ ।
તદ્વદેવ હિ તચ્છક્તિરસુરાન્યોદ્ધુમાયયૌ ॥ ૧૪॥

હંસયુક્તવિમાનાગ્રે સાક્ષસૂત્રકમણ્ડલુઃ ।
આયાતા બ્રહ્મણઃ શક્તિર્બ્રહ્માણીત્યભિધીયતે ॥ ૧૫॥

માહેશ્વરી વૃષારૂઢા ત્રિશૂલવરધારિણી ।
મહાહિવલયા પ્રાપ્તા ચન્દ્રરેખાવિભૂષણા ॥ ૧૬॥

કૌમારી શક્તિહસ્તા ચ મયૂરવરવાહના ।
યોદ્ધુમભ્યાયયૌ દૈત્યાનમ્બિકા ગુહરૂપિણી ॥ ૧૭॥

તથૈવ વૈષ્ણવી શક્તિર્ગરુડોપરિ સંસ્થિતા ।
શઙ્ખચક્રગદાશાર્ઙ્ગખડ્ગહસ્તાભ્યુપાયયૌ ॥ ૧૮॥

યજ્ઞવારાહમતુલં રૂપં યા બિભ્રતો હરે: ।
શક્તિ: સાપ્યાયયૌ તત્ર વારાહીં બિભ્રતી તનુમ્ ॥ ૧૯॥

નારસિંહી નૃસિંહસ્ય બિભ્રતી સદૃશં વપુ: ।
પ્રાપ્તા તત્ર સટાક્ષેપક્ષિપ્તનક્ષત્રસંહતિ: ॥ ૨૦॥

વજહસ્તા તથૈવૈન્દ્રી ગજરાજોપરિ સ્થિતા ।
પ્રાપ્તા સહસ્રનયના યથા શક્રસ્તથૈવ સા ॥ ૨૧॥

તત: પરિવૃતસ્તાભિરીશાનો દેવશક્તિભિ: ।
હન્યન્તામસુરા: શીઘ્રં મમ પ્રીત્યાહ ચણ્ડિકામ્ ॥ ૨૨॥

તતો દેવીશરીરાત્તુ વિનિષ્ક્રાન્તાતિભીષણા ।
ચણ્ડિકા શક્તિરત્યુગ્રા શિવાશતનિનાદિની ॥ ૨૩॥

સા ચાહ ધૂમ્રજટિલમીશાનમપરાજિતા ।
દૂત ત્વં ગચ્છ ભગવન્ પાર્શ્વં શુમ્ભનિશુમ્ભયો: ॥ ૨૪॥

બ્રૂહિ શુમ્ભં નિશુમ્ભં ચ દાનવાવતિગર્વિતૌ ।
યે ચાન્યે દાનવાસ્તત્ર યુદ્ધાય સમુપસ્થિતા: ॥ ૨૫॥

ત્રૈલોક્યમિન્દ્રો લભતાં દેવા: સન્તુ હવિર્ભુજ: ।
યૂયં પ્રયાત પાતાલં યદિ જીવિતુમિચ્છથ ॥ ૨૬॥

બલાવલેપાદથ ચેદ્ભવન્તો યુદ્ધકાઙ્ક્ષિણ: ।

તદાગચ્છત તૃપ્યન્તુ મચ્છિવાઃ પિશિતેન વઃ ॥ ૨૭॥

યતો નિયુક્તો દૌત્યેન તયા દેવ્યા શિવઃ સ્વયમ્ ।
શિવદૂતીતિ લોકેઽસ્મિંસ્તતઃ સા ખ્યાતિમાગતા ॥ ૨૮॥

તેઽપિ શ્રુત્વા વચો દેવ્યાઃ શર્વાખ્યાતં મહાસુરાઃ ।
અમર્ષાપૂરિતા જગ્મુર્યત્ર કાત્યાયની સ્થિતા ॥ ૨૯॥

તતઃ પ્રથમમેવાગ્રે શરશક્ત્યૃષ્ટિવૃષ્ટિભિઃ ।
વવર્ષુરુદ્ધતામર્ષાસ્તાં દેવીમમરારયઃ ॥ ૩૦॥

સા ચ તાન્ પ્રહિતાન્ બાણાઞ્છૂલશક્તિપરશ્વધાન્ ।
ચિચ્છેદ લીલયાધ્માતધનુર્મુક્તૈર્મહેષુભિઃ ॥ ૩૧॥

તસ્યાગ્રતસ્તથા કાલી શૂલપાતવિદારિતાન્ ।
ખટ્વાઙ્ગપોથિતાંશ્ચારીન્કુર્વતી વ્યચરત્તદા ॥ ૩૨॥

કમણ્ડલુજલાક્ષેપહતવીર્યાન્ હતૌજસઃ ।
બ્રહ્માણી ચાકરોચ્છત્રૂન્યેન યેન સ્મ ધાવતિ ॥ ૩૩॥

માહેશ્વરી ત્રિશૂલેન તથા ચક્રેણ વૈષ્ણવી ।
દૈત્યાઞ્જઘાન કૌમારી તથા શક્ત્યાતિકોપના ॥ ૩૪॥

ઐન્દ્રી કુલિશપાતેન શતશો દૈત્યદાનવાઃ ।
પેતુર્વિદારિતાઃ પૃથ્વ્યાં રુધિરૌઘપ્રવર્ષિણઃ ॥ ૩૫॥

તુણ્ડપ્રહારવિધ્વસ્તા દંષ્ટ્રાગ્રક્ષતવક્ષસ: ।
વારાહમૂર્ત્યા ન્યપતંશ્ચક્રેણ ચ વિદારિતા: ॥ ૩૬॥

નખૈર્વિદારિતાંશ્ચાન્યાન્ ભક્ષયન્તી મહાસુરાન્ ।
નારસિંહી ચચારાજૌ નાદાપૂર્ણદિગમ્બરા ॥ ૩૭॥

ચણ્ડાટ્ટહાસૈરસુરા: શિવદૂત્યભિદૂષિતા: ।
પેતુ: પૃથિવ્યાં પતિતાંસ્તાંશ્ચખાદાથ સા તદા ॥ ૩૮॥

ઇતિ માતૃગણં ક્રુદ્ધં મર્દયન્તં મહાસુરાન્ ।
દૃષ્ટ્વાભ્યુપાયૈર્વિવિધૈર્નેશુર્દેવારિસૈનિકા: ॥ ૩૯॥

પલાયનપરાન્દૃષ્ટ્વા દૈત્યાન્માતૃગણાર્દિતાન્ ।
યોદ્ધુમભ્યાયયૌ ક્રુદ્ધો રક્તબીજો મહાસુર: ॥ ૪૦॥

રક્તબિન્દુર્યદા ભૂમૌ પતત્યસ્ય શરીરત: ।
સમુત્પતતિ મેદિન્યાં તત્પ્રમાણો મહાસુર: ॥ ૪૧॥

યુયુધે સ ગદાપાણિરિન્દ્રશક્ત્યા મહાસુર: ।
તતશ્ચૈન્દ્રી સ્વવજ્રેણ રક્તબીજમતાડયત્ ॥ ૪૨॥

કુલિશેનાહતસ્યાશુ બહુ સુસ્રાવ શોણિતમ્ ।
સમુત્તસ્થુસ્તતો યોધાસ્તદ્રૂપાસ્તત્પરાક્રમા: ॥ ૪૩॥

યાવન્ત: પતિતાસ્તસ્ય શરીરાદ્રક્તબિન્દવ: ।

તાવન્તઃ પુરુષા જાતાસ્તદ્વીર્યબલવિક્રમાઃ ॥ ૪૪॥

તે ચાપિ યુયુધુસ્તત્ર પુરુષા રક્તસમ્ભવાઃ ।
સમં માતૃભિરત્યુગ્રશસ્ત્રપાતાતિભીષણમ્ ॥ ૪૫॥

પુનશ્ચ વજ્રપાતેન ક્ષતમસ્ય શિરો યદા ।
વવાહ રક્તં પુરુષાસ્તતો જાતાઃ સહસ્રશઃ ॥ ૪૬॥

વૈષ્ણવી સમરે ચૈનં ચક્રેણાભિજઘાન હ ।
ગદયા તાડયામાસ ઐન્દ્રી તમસુરેશ્વરમ્ ॥ ૪૭॥

વૈષ્ણવીચક્રભિન્નસ્ય રુધિરસ્રાવસમ્ભવૈઃ ।
સહસ્રશો જગદ્વ્યાપ્તં તત્પ્રમાણૈર્મહાસુરૈઃ ॥ ૪૮॥

શક્ત્યા જઘાન કૌમારી વારાહી ચ તથાસિના ।
માહેશ્વરી ત્રિશૂલેન રક્તબીજં મહાસુરમ્ ॥ ૪૯॥

સ ચાપિ ગદયા દૈત્યઃ સર્વા એવાહનત્ પૃથક્ ।
માતૄઃ કોપસમાવિષ્ટો રક્તબીજો મહાસુરઃ ॥૫૦॥

તસ્યાહતસ્ય બહુધા શક્તિશૂલાદિભિર્ભુવિ ।
પપાત યો વૈ રક્તૌઘસ્તેનાસઞ્છતશોऽસુરાઃ ॥૫૧॥

તૈશ્ચાસુરાસૃક્સમ્ભૂતૈરસુરૈઃ સકલં જગત્ ।
વ્યાપ્તમાસીત્તતો દેવા ભયમાજગ્મુરુત્તમમ્ ॥૫૨॥

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

તાન્ વિષણ્ણાન્ સુરાન્ દૃષ્ટ્વા ચણ્ડિકા પ્રાહસત્વરમ્ ।
ઉવાચ કાલીં ચામુણ્ડે વિસ્તીર્ણં વદનં કુરુ ॥ ૫૩॥

મચ્છસ્ત્રપાતસમ્ભૂતાન્ રક્તબિન્દૂન્ મહાસુરાન્ ।
રક્તબિન્દોઃ પ્રતીચ્છ ત્વં વક્ત્રેણાનેન વેગિના ॥ ૫૪॥

ભક્ષયન્તી ચર રણે તદુત્પન્નાન્મહાસુરાન્ ।
એવમેષ ક્ષયં દૈત્યઃ ક્ષેણરક્તો ગમિષ્યતિ ॥ ૫૫॥

ભક્ષ્યમાણાસ્ત્વયા ચોગ્રા ન ચોત્પત્સ્યન્તિ ચાપરે ।
ઇત્યુક્ત્વા તાં તતો દેવી શૂલેનાભિજઘાન તમ્ ॥ ૫૬॥

મુખેન કાલી જગૃહે રક્તબીજસ્ય શોણિતમ્ ।
તતોઽસાવાજઘાનાથ ગદયા તત્ર ચણ્ડિકામ્ ॥ ૫૭॥

ન ચાસ્યા વેદનાં ચક્રે ગદાપાતોઽલ્પિકામપિ ।
તસ્યાહતસ્ય દેહાત્તુ બહુ સુસ્રાવ શોણિતમ્ ॥ ૫૮॥

યતસ્તતસ્તદ્વક્ત્રેણ ચામુણ્ડા સમ્પ્રતીચ્છતિ ।
મુખે સમુદ્ગતા યેઽસ્યા રક્તપાતાન્મહાસુરાઃ ॥ ૫૯॥

તાંશ્ચખાદાથ ચામુણ્ડા પપૌ તસ્ય ચ શોણિતમ્ ।
દેવી શૂલેન વજ્રેણ બાણૈરસિભિરૃષ્ટિભિઃ ॥ ૬૦॥

જઘાન રક્તબીજં તં ચામુણ્ડાપીતશોણિતમ્ ।

સ પપાત મહીપૃષ્ઠે શસ્ત્રસઙ્ઘસમાહત: ॥ ૬૧॥

નીરક્તશ્ચ મહીપાલ રક્તબીજો મહાસુર: ।
તતસ્તે હર્ષમતુલમવાપુસ્ત્રિદશા નૃપ ॥ ૬૨॥

તેષાં માતૃગણો જાતો નનર્તાસૃઙ્મદોદ્ધત: ॥ ૬૩॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

રક્તબીજવધો નામાષ્ટમોઽધ્યાય: ॥ ૮॥

॥ નવમોઽધ્યાય: ॥
ૐ રાજોવાચ ॥ ૧॥

વિચિત્રમિદમાખ્યાતં ભગવન્ ભવતા મમ ।
દેવ્યાશ્ચરિતમાહાત્મ્યં રક્તબીજવધાશ્રિતમ્ ॥ ૨॥

ભૂયશ્ચેચ્છામ્યહં શ્રોતું રક્તબીજે નિપાતિતે ।
ચકાર શુમ્ભો યત્કર્મ નિશુમ્ભશ્ચાતિકોપન: ॥ ૩॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૪॥

ચકાર કોપમતુલં રક્તબીજે નિપાતિતે ।
શુમ્ભાસુરો નિશુમ્ભશ્ચ હતેષ્વન્યેષુ ચાહવે ॥ ૫॥

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

હન્યમાનં મહાસૈન્યં વિલોક્યામર્ષમુદ્વહન્ ।
અભ્યધાવન્નિશુમ્ભોઽથ મુખ્યયાસુરસેનયા ॥ ૬॥

તસ્યાગ્રતસ્તથા પૃષ્ઠે પાર્શ્વયોશ્ચ મહાસુરાઃ ।
સંદષ્ટૌષ્ઠપુટાઃ ક્રુદ્ધા હન્તું દેવીમુપાયયુઃ ॥ ૭॥

આજગામ મહાવીર્યઃ શુમ્ભોઽપિ સ્વબલૈર્વૃતઃ ।
નિહન્તું ચણ્ડિકાં કોપાત્કૃત્વા યુદ્ધં તુ માતૃભિઃ ॥ ૮॥

તતો યુદ્ધમતીવાસીદ્દેવ્યા શુમ્ભનિશુમ્ભયોઃ ।
શરવર્ષમતીવોગ્રં મેઘયોરિવ વર્ષતોઃ ॥ ૯॥

ચિચ્છેદાસ્તાઞ્છરાંસ્તાભ્યાં ચણ્ડિકા સ્વશરોત્કરૈઃ ।
તાડયામાસ ચાઙ્ગેષુ શસ્ત્રૌઘૈરસુરેશ્વરૌ ॥ ૧૦॥

નિશુમ્ભો નિશિતં ખડ્ગં ચર્મ ચાદાય સુપ્રભમ્ ।
અતાડયન્મૂર્ધ્નિ સિંહં દેવ્યા વાહનમુત્તમમ્ ॥ ૧૧॥

તાડિતે વાહને દેવી ક્ષુરપ્રેણાસિમુત્તમમ્ ।
નિશુમ્ભસ્યાશુ ચિચ્છેદ ચર્મ ચાપ્યષ્ટચન્દ્રકમ્ ॥ ૧૨॥

છિન્ને ચર્મણિ ખડ્ગે ચ શક્તિં ચિક્ષેપ સોઽસુરઃ ।
તામપ્યસ્ય દ્વિધા ચક્રે ચક્રેણાભિમુખાગતામ્ ॥ ૧૩॥

કોપાધ્માતો નિશુમ્ભોઽથ શૂલં જગ્રાહ દાનવઃ ।

આયાતં મુષ્ટિપાતેન દેવી તચ્ચાપ્યચૂર્ણયત્ ॥ ૧૪॥

આવિધ્યાથ ગદાં સોડપિ ચિક્ષેપ ચણ્ડિકાં પ્રતિ ।
સાપિ દેવ્યાસ્ ત્રિશૂલેન ભિન્ના ભસ્મત્વમાગતા ॥ ૧૫॥

તતઃ પરશુહસ્તં તમાયાન્તં દૈત્યપુઙ્ગવમ્ ।
આહત્ય દેવી બાણૌઘૈરપાતયત ભૂતલે ॥ ૧૬॥

તસ્મિન્નિપતિતે ભૂમૌ નિશુમ્ભે ભીમવિક્રમે ।
ભ્રાતર્યતીવ સંક્રુદ્ધઃ પ્રયયૌ હન્તુમમ્બિકામ્ ॥ ૧૭॥

સ રથસ્થસ્તથાત્યુચ્ચૈર્ગૃહીતપરમાયુધૈઃ ।
ભુજૈરષ્ટાભિરતુલૈર્વ્યાપ્યાશેષં બભૌ નભઃ ॥ ૧૮॥

તમાયાન્તં સમાલોક્ય દેવી શઙ્ખમવાદયત્ ।
જ્યાશબ્દં ચાપિ ધનુષશ્ચકારાતીવ દુઃસહમ્ ॥ ૧૯॥

પૂરયામાસ કકુભો નિજઘણ્ટાસ્વનેન ચ ।
સમસ્તદૈત્યસૈન્યાનાં તેજોવધવિધાયિના ॥ ૨૦॥

તતઃ સિંહો મહાનાદૈસ્ત્યાજિતેભમહામદૈઃ ।
પૂરયામાસ ગગનં ગાં તથૈવ દિશો દશ ॥ ૨૧॥

તતઃ કાલી સમુત્પત્ય ગગનં ક્ષ્મામતાડયત્ ।
કરાભ્યાં તન્નિનાદેન પ્રાક્સ્વનાસ્તે તિરોહિતાઃ ॥ ૨૨॥

અટ્ટાટ્ટહાસમશિવં શિવદૂતી ચકાર હ ।
વૈ: શબ્દૈરસુરાસ્ત્રેસુ: શુમ્ભ: કોપં પરં યયૌ ॥ ૨૩॥

દુરાત્મંસ્તિષ્ઠ તિષ્ઠેતિ વ્યાજહારામ્બિકા યદા ।
તદા જયેત્યભિહિતં દેવૈરાકાશસંસ્થિતૈ: ॥ ૨૪॥

શુમ્ભેનાગત્ય યા શક્તિર્મુક્તા જ્વાલાતિભીષણા ।
આયાન્તી વહ્નિકૂટાભા સા નિરસ્તા મહોલ્કયા ॥ ૨૫॥

સિંહનાદેન શુમ્ભસ્ય વ્યાપ્તં લોકત્રયાન્તરમ્ ।
નિર્ઘાતનિ:સ્વનો ઘોરો જિતવાનવનીપતે ॥ ૨૬॥

શુમ્ભમુક્તાઞ્છરાન્દેવી શુમ્ભસ્તત્પ્રહિતાઞ્છરાન્ ।
ચિચ્છેદ સ્વશરૈરુગ્રૈ: શતશોઽથ સહસ્રશ: ॥ ૨૭॥

તત: સા ચણ્ડિકા ક્રુદ્ધા શૂલેનાભિજઘાન તમ્ ।
સ તદાભિહતો ભૂમૌ મૂર્ચ્છિતો નિપપાત હ ॥ ૨૮॥

તતો નિશુમ્ભ: સમ્પ્રાપ્ય ચેતનામાત્તકાર્મુક: ।
આજઘાન શરૈર્દેવીં કાલીં કેસરિણં તથા ॥ ૨૯॥

પુનશ્ચ કૃત્વા બાહૂનામયુતં દનુજેશ્વર: ।
ચક્રાયુધેન દિતિજશ્છાદયામાસ ચણ્ડિકામ્ ॥ ૩૦॥

તતો ભગવતી ક્રુદ્ધા દુર્ગા દુર્ગાર્તિનાશિની ।

ચિચ્છેદ દેવી ચક્રાણિ સ્વશરૈઃ સાયકાંશ્ચ તાન્ ॥ ૩૧॥

તતો નિશુમ્ભો વેગેન ગદામાદાય ચણ્ડિકામ્ ।
અભ્યધાવત વૈ હન્તું દૈત્યસૈન્યસમાવૃતઃ ॥ ૩૨॥

તસ્યાપતત એવાશુ ગદાં ચિચ્છેદ ચણ્ડિકા ।
ખડ્ગેન શિતધારેણ સ ચ શૂલં સમાદદે ॥ ૩૩॥

શૂલહસ્તં સમાયાન્તં નિશુમ્ભમમરાર્દનમ્ ।
હૃદિ વિવ્યાધ શૂલેન વેગાવિદ્ધેન ચણ્ડિકા ॥ ૩૪॥

ભિન્નસ્ય તસ્ય શૂલેન હૃદયાન્નિઃસૃતોઽપરઃ ।
મહાબલો મહાવીર્યસ્તિષ્ઠેતિ પુરુષો વદન્ ॥ ૩૫॥

તસ્ય નિષ્ક્રામતો દેવી પ્રહસ્ય સ્વનવત્તતઃ ।
શિરશ્ચિચ્છેદ ખડ્ગેન તતોઽસાવપતદ્ભુવિ ॥ ૩૬॥

તતઃ સિંહશ્ચખાદોગ્રદંષ્ટ્રાક્ષુણ્ણશિરોધરાન્ ।
અસુરાંસ્તાંસ્તથા કાલી શિવદૂતી તથાપરાન્ ॥ ૩૭॥

કૌમારીશક્તિનિર્ભિન્નાઃ કેચિન્નેશુર્મહાસુરાઃ ।
બ્રહ્માણીમન્ત્રપૂતેન તોયેનાન્યે નિરાકૃતાઃ ॥ ૩૮॥

માહેશ્વરીત્રિશૂલેન ભિન્નાઃ પેતુસ્તથાપરે ।
વારાહીતુણ્ડઘાતેન કેચિચ્ચૂર્ણીકૃતા ભુવિ ॥ ૩૯॥

ખણ્ડં ખણ્ડં ચ ચક્રેણ વૈષ્ણવ્યા દાનવાઃ કૃતાઃ ।
વજ્રેણ ચૈન્દ્રીહસ્તાગ્રવિમુક્તેન તથાપરે ॥ ૪૦॥

કેચિદ્વિનેશુરસુરાઃ કેચિન્નષ્ટા મહાહવાત્ ।
ભક્ષિતાશ્ચાપરે કાલીશિવદૂતીમૃગાધિપૈઃ ॥ ૪૧॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

નિશુમ્ભવધો નામ નવમોઽધ્યાયઃ ॥ ૯॥

॥ દશમોઽધ્યાયઃ ॥
ૐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

નિશુમ્ભં નિહતં દૃષ્ટ્વા ભ્રાતરં પ્રાણસમ્મિતમ્ ।
હન્યમાનં બલં ચૈવ શુમ્ભઃ ક્રુદ્ધોઽબ્રવીદ્વચઃ ॥ ૨॥

બલાવલેપદુષ્ટે ત્વં મા દુર્ગે ગર્વમાવહ ।
અન્યાસાં બલમાશ્રિત્ય યુદ્ધ્યસે ચાતિમાનિની ॥ ૩॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૪॥

એકૈવાહં જગત્યત્ર દ્વિતીયા કા મમાપરા ।
પશ્યૈતા દુષ્ટ મય્યેવ વિશન્ત્યો મદ્વિભૂતયઃ ॥ ૫॥

તતઃ સમસ્તાસ્તા દેવ્યો બ્રહ્માણીપ્રમુખા લયમ્ ।
તસ્યા દેવ્યાસ્તનૌ જગ્મુરેકૈવાસીત્તદામ્બિકા ॥ ૬॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૭॥

અહં વિભૂત્યા બહુભિરિહ રૂપૈર્યદાસ્થિતા ।
તત્સંહૃતં મયૈકૈવ તિષ્ઠામ્યાજૌ સ્થિરો ભવ ॥ ૮॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૯॥

તતઃ પ્રવવૃતે યુદ્ધં દેવ્યાઃ શુમ્ભસ્ય ચોભયોઃ ।
પશ્યતાં સર્વદેવાનામસુરાણાં ચ દારુણમ્ ॥ ૧૦॥

શરવર્ષૈઃ શિતૈઃ શસ્ત્રૈસ્તથા ચાસ્ત્રૈઃ સુદારુણૈઃ ।
તયોર્યુદ્ધમભૂદ્ભૂયઃ સર્વલોકભયઙ્કરમ્ ॥ ૧૧॥

દિવ્યાન્યસ્ત્રાણિ શતશો મુમુચે યાન્યથામ્બિકા ।
બભઞ્જ તાનિ દૈત્યેન્દ્રસ્તત્પ્રતીઘાતકર્તૃભિઃ ॥ ૧૨॥

મુક્તાનિ તેન ચાસ્ત્રાણિ દિવ્યાનિ પરમેશ્વરી ।
બભઞ્જ લીલયૈવોગ્રહુઙ્કારોચ્ચારણાદિભિઃ ॥ ૧૩॥

તતઃ શરશતૈર્દેવીમાચ્છાદયત સોઽસુરઃ ।
સાપિ તત્કુપિતા દેવી ધનુશ્ચિચ્છેદ ચેષુભિઃ ॥ ૧૪॥

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

છિન્ને ધનુષિ દૈત્યેન્દ્રસ્તથા શક્તિમથાદદે ।
ચિચ્છેદ દેવી ચક્રેણ તામપ્યસ્ય કરે સ્થિતામ્ ॥ ૧૫॥

તતઃ ખડ્ગમુપાદાય શતચન્દ્રં ચ ભાનુમત્ ।
અભ્યધા વત તાં દેવીં દૈત્યાનામધિપેશ્વરઃ ॥ ૧૬॥

તસ્યાપતત એવાશુ ખડ્ગં ચિચ્છેદ ચણ્ડિકા ।
ધનુર્મુક્તૈઃ શિતૈર્બાણૈશ્ચર્મ ચાર્કકરામલમ્ ।
અશ્વાંશ્ચ પાતયામાસ રથં સારથિના સહ ॥ ૧૭॥

હતાશ્વઃ સ તદા દૈત્યશ્છિન્નધન્વા વિસારથિઃ ।
જગ્રાહ મુદ્ગરં ઘોરમમ્બિકાનિધનોદ્યતઃ ॥ ૧૮॥

ચિચ્છેદાપતતસ્તસ્ય મુદ્ગરં નિશિતૈઃ શરૈઃ ।
તથાપિ સોઽભ્યધાવત્તાં મુષ્ટિમુદ્યમ્ય વેગવાન્ ॥ ૧૯॥

સ મુષ્ટિં પાતયામાસ હૃદયે દૈત્યપુઙ્ગવઃ ।
દેવ્યાસ્તં ચાપિ સા દેવી તલેનોરસ્યતાડયત્ ॥ ૨૦॥

તલપ્રહારાભિહતો નિપપાત મહીતલે ।
સ દૈત્યરાજઃ સહસા પુનરેવ તથોત્થિતઃ ॥ ૨૧॥

ઉત્પત્ય ચ પ્રગૃહ્યોચ્ચૈર્દેવીં ગગનમાસ્થિતઃ ।
તત્રાપિ સા નિરાધારા યુયુધે તેન ચણ્ડિકા ॥ ૨૨॥

નિયુદ્ધં ખે તદા દૈત્યશ્ચણ્ડિકા ચ પરસ્પરમ્ ।
ચક્રતુ: પ્રથમં સિદ્ધમુનિવિસ્મયકારકમ્ ॥ ૨૩॥

તતો નિયુદ્ધં સુચિરં કૃત્વા તેનામ્બિકા સહ ।
ઉત્પાટ્ય ભ્રામયામાસ ચિક્ષેપ ધરણીતલે ॥ ૨૪॥

સ ક્ષિપ્તો ધરણીં પ્રાપ્ય મુષ્ટિમુદ્યમ્ય વેગવાન્ ।
અભ્યધાવત દુષ્ટાત્મા ચણ્ડિકાનિધનેચ્છયા ॥ ૨૫॥

તમાયાન્તં તતો દેવી સર્વદૈત્યજનેશ્વરમ્ ।
જગત્યાં પાતયામાસ ભિત્ત્વા શૂલેન વક્ષસિ ॥ ૨૬॥

સ ગતાસુ: પપાતોર્વ્યાં દેવી શૂલાગ્રવિક્ષત: ।
ચાલયન્ સકલાં પૃથ્વીં સાબ્ધિદ્વીપાં સપર્વતામ્ ॥ ૨૭॥

તત: પ્રસન્નમખિલં હતે તસ્મિન્ દુરાત્મનિ ।
જગત્સ્વાસ્થ્યમતીવાપ નિર્મલં ચાભવન્નભ: ॥ ૨૮॥

ઉત્પાતમેઘા: સોલ્કા યે પ્રાગાસંસ્તે શમં યયુ: ।
સરિતો માર્ગવાહિન્યસ્તથાસંસ્તત્ર પાતિતે ॥ ૨૯॥

તતો દેવગણા: સર્વે હર્ષનિર્ભરમાનસા: ।
બભૂવુર્નિહતે તસ્મિન્ ગન્ધર્વા લલિતં જગુ: ॥ ૩૦॥

અવાદયંસ્તથૈવાન્યે નનૃતુશ્ચાપ્સરોગણા: ।

વવુ: પુણ્યાસ્તથા વાતા: સુપ્રભોઽભૂદ્દિવાકર: ॥ ૩૧॥

જજ્વલુશ્ચાગ્નય: શાન્તા: શાન્તા દિગ્જનિતસ્વના: ॥ ૩૨॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે

દેવીમાહાત્મ્યે શુમ્ભવધો નામ દશમોઽધ્યાય: ॥ ૧૦॥

॥ એકાદશોઽધ્યાય: ॥

ॐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

દેવ્યા હતે તત્ર મહાસુરેન્દ્રે
સેન્દ્રા: સુરા વહ્નિપુરોગમાસ્તામ્ ।
કાત્યાયનીં તુષ્ટુવુરિષ્ટલાભાદ્
વિકાશિવક્ત્રાબ્જવિકાશિતાશા: ॥ ૨॥

દેવિ પ્રપન્નાર્તિહરે પ્રસીદ
પ્રસીદ માતર્જગતોઽખિલસ્ય ।
પ્રસીદ વિશ્વેશ્વરિ પાહિ વિશ્વં
ત્વમીશ્વરી દેવિ ચરાચરસ્ય ॥ ૩॥

આધારભૂતા જગતસ્ત્વમેકા
મહીસ્વરૂપેણ યત: સ્થિતાસિ ।
અપાં સ્વરૂપસ્થિતયા ત્વયૈત-

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

દાપ્યાયતે કૃત્સ્નમલઙ્ઘ્યવીર્યે ॥ ૪॥

ત્વં વૈષ્ણવીશક્તિરનન્તવીર્યા

વિશ્વસ્ય બીજં પરમાસિ માયા ।

સમ્મોહિતં દેવિ સમસ્તમેતત્

ત્વં વૈ પ્રસન્ના ભુવિ મુક્તિહેતુઃ ॥૫॥

વિદ્યાઃ સમસ્તાસ્તવ દેવિ ભેદાઃ

સ્ત્રિયઃ સમસ્તાઃ સકલા જગત્સુ ।

ત્વયૈકયા પૂરિતમમ્બયૈતત્

કા તે સ્તુતિઃ સ્તવ્યપરાપરોક્તિઃ ॥ ૬॥

સર્વભૂતા યદા દેવી ભુક્તિમુક્તિપ્રદાયિની ।

ત્વં સ્તુતા સ્તુતયે કા વા ભવન્તુ પરમોક્તયઃ ॥ ૭॥

સર્વસ્ય બુદ્ધિરૂપેણ જનસ્ય હૃદિ સંસ્થિતે ।

સ્વર્ગાપવર્ગદે દેવિ નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૮॥

કલાકાષ્ઠાદિરૂપેણ પરિણામપ્રદાયિનિ ।

વિશ્વસ્યોપરતૌ શક્તે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૯॥

સર્વમઙ્ગલમાઙ્ગલ્યે શિવે સર્વાર્થસાધિકે ।

શરણ્યે ત્ર્યમ્બકે ગૌરિ નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૦॥

સૃષ્ટિસ્થિતિવિનાશાનાં શક્તિભૂતે સનાતનિ ।

ગુણાશ્રયે ગુણમયે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૧॥

શરણાગતદીનાર્તપરિત્રાણપરાયણે ।
સર્વસ્યાર્તિહરે દેવિ નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૨॥

હંસયુક્તવિમાનસ્થે બ્રહ્માણીરૂપધારિણિ ।
કૌશામ્ભઃક્ષરિકે દેવિ નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૩॥

ત્રિશૂલચન્દ્રાહિધરે મહાવૃષભવાહિનિ ।
માહેશ્વરીસ્વરૂપેણ નારાયણિ નમોઽસ્તુતે ॥ ૧૪॥

મયૂરકુક્કુટવૃતે મહાશક્તિધરેઽનઘે ।
કૌમારીરૂપસંસ્થાને નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૫॥

શઙ્ખચક્રગદાશાર્ઙ્ગગૃહીતપરમાયુધે ।
પ્રસીદ વૈષ્ણવીરૂપે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૬॥

ગૃહીતોગ્રમહાચક્રે દંષ્ટ્રોદ્ધૃતવસુન્ધરે ।
વરાહરૂપિણિ શિવે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૭॥

નૃસિંહરૂપેણોગ્રેણ હન્તું દૈત્યાન્ કૃતોદ્યમે ।
ત્રૈલોક્યત્રાણસહિતે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૮॥

કિરીટિનિ મહાવજ્રે સહસ્રનયનોજ્જ્વલે ।
વૃત્રપ્રાણહરે ચૈન્દ્રિ નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૯॥

શિવદૂતીસ્વરૂપેણ હતદૈત્યમહાબલે ।
ઘોરરૂપે મહારાવે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૦॥

દંષ્ટ્રાકરાલવદને શિરોમાલાવિભૂષણે ।
ચામુણ્ડે મુણ્ડમથને નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૧॥

લક્ષ્મિ લજ્જે મહાવિદ્યે શ્રદ્ધે પુષ્ટિ સ્વધે ધ્રુવે ।
મહારાત્રિ મહામાયે નારાયણિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૨॥

મેધે સરસ્વતિ વરે ભૂતિ બાભ્રવિ તામસિ ।
નિયતે ત્વં પ્રસીદેશે નારાયણિ નમોઽસ્તુતે ॥ ૨૩॥

સર્વસ્વરૂપે સર્વેશે સર્વશક્તિસમન્વિતે ।
ભયેભ્યસ્ત્રાહિ નો દેવિ દુર્ગે દેવિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૪॥

એતત્તે વદનં સૌમ્યં લોચનત્રયભૂષિતમ્ ।
પાતુ નઃ સર્વભૂતેભ્યઃ કાત્યાયનિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૫॥

જ્વાલાકરાલમત્યુગ્રમશેષાસુરસૂદનમ્ ।
ત્રિશૂલં પાતુ નો ભીતેર્ભદ્રકાલિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૬॥

હિનસ્તિ દૈત્યતેજાંસિ સ્વનેનાપૂર્ય યા જગત્ ।
સા ઘણ્ટા પાતુ નો દેવિ પાપેભ્યો નઃ સુતાનિવ ॥ ૨૭॥

અસુરાસૃગ્વસાપઙ્કચર્ચિતસ્તે કરોજ્જ્વલઃ ।

શુભાય ખડ્ગો ભવતુ ચણ્ડિકે ત્વાં નતા વયમ્ ॥ ૨૮॥

રોગાનશેષાનપહંસિ તુષ્ટા

રુષ્ટા તુ કામાન્ સકલાનભીષ્ટાન્ ।

ત્વામાશ્રિતાનાં ન વિપન્નરાણાં

ત્વામાશ્રિતા હ્યાશ્રયતાં પ્રયાન્તિ ॥ ૨૯॥

એતત્કૃતં યત્કદનં ત્વયાદ્ય

ધર્મદ્વિષાં દેવિ મહાસુરાણામ્ ।

રૂપૈરનેકૈર્બહુધાત્મમૂર્તિં

કૃત્વામ્બિકે તત્પ્રકરોતિ કાન્યા ॥ ૩૦॥

વિદ્યાસુ શાસ્ત્રેષુ વિવેકદીપે-

ષ્વાદ્યેષુ વાક્યેષુ ચ કા ત્વદન્યા ।

મમત્વગર્તેઽતિમહાન્ધકારે

વિભ્રામયત્યેતદતીવ વિશ્વમ્ ॥ ૩૧॥

રક્ષાંસિ યત્રોગ્રવિષાશ્ચ નાગા

યત્રારયો દસ્યુબલાનિ યત્ર ।

દાવાનલો યત્ર તથાબ્ધિમધ્યે

તત્ર સ્થિતા ત્વં પરિપાસિ વિશ્વમ્ ॥ ૩૨॥

વિશ્વેશ્વરિ ત્વં પરિપાસિ વિશ્વં

વિશ્વાત્મિકા ધારયસીહ વિશ્વમ્ ।

વિશ્વેશવન્દ્યા ભવતી ભવન્તિ

વિશ્વાશ્રયા યે ત્વયિ ભક્તિનમ્રાઃ ॥ ૩૩॥

દેવિ પ્રસીદ પરિપાલય નોઽરિભીતે-
ર્નિત્યં યથાસુરવધાદધુનૈવ સદ્યઃ ।
પાપાનિ સર્વજગતાં પ્રશમં નયાશુ
ઉત્પાતપાકજનિતાંશ્ચ મહોપસર્ગાન્ ॥ ૩૪॥

પ્રણતાનાં પ્રસીદ ત્વં દેવિ વિશ્વાર્તિહારિણિ ।
ત્રૈલોક્યવાસિનામીડ્યે લોકાનાં વરદા ભવ ॥ ૩૫॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૩૬॥

વરદાહં સુરગણા વરં યન્મનસેચ્છથ ।
તં વૃણુધ્વં પ્રયચ્છામિ જગતામુપકારકમ્ ॥ ૩૭॥

દેવા ઊચુઃ ॥ ૩૮॥

સર્વાબાધાપ્રશમનં ત્રૈલોક્યસ્યાખિલેશ્વરિ ।
એવમેવ ત્વયા કાર્યમસ્મદ્વૈરિવિનાશનમ્ ॥ ૩૯॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૪૦॥

વૈવસ્વતેઽન્તરે પ્રાપ્તે અષ્ટાવિંશતિમે યુગે ।
શુમ્ભો નિશુમ્ભશ્ચૈવાન્યાવુત્પત્સ્યેતે મહાસુરૌ ॥ ૪૧॥

નન્દગોપગૃહે જાતા યશોદાગર્ભસમ્ભવા ।
તતસ્તૌ નાશયિષ્યામિ વિન્ધ્યાચલનિવાસિની ॥ ૪૨॥

પુનરપ્યતિરૌદ્રેણ રૂપેણ પૃથિવીતલે ।
અવતીર્ય હનિષ્યામિ વૈપ્રચિત્તાંશ્ચ દાનવાન્ ॥ ૪૩॥

ભક્ષયન્ત્યાશ્ચ તાનુગ્રાન્ વૈપ્રચિત્તાન્ મહાસુરાન્ ।
રક્તા દન્તા ભવિષ્યન્તિ દાડિમીકુસુમોપમાઃ ॥ ૪૪॥

તતો માં દેવતાઃ સ્વર્ગે મર્ત્યલોકે ચ માનવાઃ ।
સ્તુવન્તો વ્યાહરિષ્યન્તિ સતતં રક્તદન્તિકામ્ ॥ ૪૫॥

ભૂયશ્ચ શતવાર્ષિક્યામનાવૃષ્ટ્યામનમ્ભસિ ।
મુનિભિઃ સંસ્મૃતા ભૂમૌ સમ્ભવિષ્યામ્યયોનિજા ॥ ૪૬॥

તતઃ શતેન નેત્રાણાં નિરીક્ષિષ્યામ્યહં મુનીન્ ।
કીર્તયિષ્યન્તિ મનુજાઃ શતાક્ષીમિતિ માં તતઃ ॥ ૪૭॥

તતોऽહમખિલં લોકમાત્મદેહસમુદ્ભવૈઃ ।
ભરિષ્યામિ સુરાઃ શાકૈરાવૃષ્ટેઃ પ્રાણધારકૈઃ ॥ ૪૮॥

શાકમ્ભરીતિ વિખ્યાતિં તદા યાસ્યામ્યહં ભુવિ ।
તત્રૈવ ચ વધિષ્યામિ દુર્ગમાખ્યં મહાસુરમ્ ॥ ૪૯॥

દુર્ગાદેવીતિ વિખ્યાતં તન્મે નામ ભવિષ્યતિ ।

પુનશ્ચાહં યદા ભીમં રૂપં કૃત્વા હિમાચલે ॥૫૦॥

રક્ષાંસિ ભક્ષયિષ્યામિ મુનીનાં ત્રાણકારણાત્ ।
તદા માં મુનયઃ સર્વે સ્તોષ્યન્ત્યાનમ્રમૂર્તયઃ ॥૫૧॥

ભીમાદેવીતિ વિખ્યાતં તન્મે નામ ભવિષ્યતિ ।
યદારુણાખ્યસ્ત્રૈલોક્યે મહાબાધાં કરિષ્યતિ ॥૫૨॥

તદાહં ભ્રામરં રૂપં કૃત્વાસંખ્યેયષટ્પદમ્ ।
ત્રૈલોક્યસ્ય હિતાર્થાય વધિષ્યામિ મહાસુરમ્ ॥૫૩॥

ભ્રામરીતિ ચ માં લોકાસ્તદા સ્તોષ્યન્તિ સર્વતઃ ।
ઇત્થં યદા યદા બાધા દાનવોત્થા ભવિષ્યતિ ॥૫૪॥

તદા તદાવતીર્યાહં કરિષ્યામ્યરિસંક્ષયમ્ ॥૫૫॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

નારાયણીસ્તુતિર્નામૈકાદશોઽધ્યાયઃ ॥૧૧॥

॥ દ્વાદશોઽધ્યાયઃ ॥
ૐ દેવ્યુવાચ ॥૧॥

એભિઃ સ્તવૈશ્ચ માં નિત્યં સ્તોષ્યતે યઃ સમાહિતઃ ।

તસ્યાહં સકલાં બાધાં શમયિષ્યામ્યસંશયમ્ ॥ ૨॥

મધુકૈટભનાશં ચ મહિષાસુરઘાતનમ્ ।
કીર્તયિષ્યન્તિ યે તદ્વદ્વધં શુમ્ભનિશુમ્ભયોઃ ॥ ૩॥

અષ્ટમ્યાં ચ ચતુર્દશ્યાં નવમ્યાં ચૈકચેતસઃ ।
શ્રોષ્યન્તિ ચૈવ યે ભક્ત્યા મમ માહાત્મ્યમુત્તમમ્ ॥ ૪॥

ન તેષાં દુષ્કૃતં કિઞ્ચિદ્દુષ્કૃતોત્થા ન ચાપદઃ ।
ભવિષ્યતિ ન દારિદ્ર્યં ન ચૈવેષ્ટવિયોજનમ્ ॥ ૫॥

શત્રુભ્યો ન ભયં તસ્ય દસ્યુતો વા ન રાજતઃ ।
ન શસ્ત્રાનલતોયૌઘાત્ કદાચિત્ સમ્ભવિષ્યતિ ॥ ૬॥

તસ્માન્મમૈતન્માહાત્મ્યં પઠિતવ્યં સમાહિતૈઃ ।
શ્રોતવ્યં ચ સદા ભક્ત્યા પરં સ્વસ્ત્યયનં મહત્ ॥ ૭॥

ઉપસર્ગાનશેષાંસ્તુ મહામારીસમુદ્ભવાન્ ।
તથા ત્રિવિધમુત્પાતં માહાત્મ્યં શમયેન્મમ ॥ ૮॥

યત્રૈતત્પઠ્યતે સમ્યઙ્નિત્યમાયતને મમ ।
સદા ન તદ્વિમોક્ષ્યામિ સાંનિધ્યં તત્ર મે સ્થિતમ્ ॥ ૯॥

બલિપ્રદાને પૂજાયામગ્નિકાર્યે મહોત્સવે ।
સર્વં મમૈતન્માહાત્મ્યમ્ ઉચ્ચાર્યં શ્રાવ્યમેવ ચ ॥ ૧૦॥

જાનતાજાનતા વાપિ બલિપૂજાં યથા કૃતામ્ ।
પ્રતીક્ષિષ્યામ્યહં પ્રીત્યા વહ્નિહોમં તથાકૃતમ્ ॥ ૧૧॥

શરત્કાલે મહાપૂજા ક્રિયતે યા ચ વાર્ષિકી ।
તસ્યાં મમૈતન્માહાત્મ્યં શ્રુત્વા ભક્તિસમન્વિતઃ ॥ ૧૨॥

સર્વાબાધાવિનિર્મુક્તો ધનધાન્યસમન્વિતઃ ।
મનુષ્યો મત્પ્રસાદેન ભવિષ્યતિ ન સંશયઃ ॥ ૧૩॥

શ્રુત્વા મમૈતન્માહાત્મ્યં તથા ચોત્પત્તયઃ શુભાઃ ।
પરાક્રમં ચ યુદ્ધેષુ જાયતે નિર્ભયઃ પુમાન્ ॥ ૧૪॥

રિપવઃ સંક્ષયં યાન્તિ કલ્યાણં ચોપપદ્યતે ।
નન્દતે ચ કુલં પુંસાં માહાત્મ્યં મમ શૃણ્વતામ્ ॥ ૧૫॥

શાન્તિકર્મણિ સર્વત્ર તથા દુઃસ્વપ્નદર્શને ।
ગ્રહપીડાસુ ચોગ્રાસુ માહાત્મ્યં શૃણુયાન્મમ ॥ ૧૬॥

ઉપસર્ગાઃ શમં યાન્તિ ગ્રહપીડાશ્ચ દારુણાઃ ।
દુઃસ્વપ્નં ચ નૃભિર્દૃષ્ટં સુસ્વપ્નમુપજાયતે ॥ ૧૭॥

બાલગ્રહાભિભૂતાનાં બાલાનાં શાન્તિકારકમ્ ।
સંઘાતભેદે ચ નૃણાં મૈત્રીકરણમુત્તમમ્ ॥ ૧૮॥

દુર્વૃત્તાનામશેષાણાં બલહાનિકરં પરમ્ ।

રક્ષોભૂતપિશાચાનાં પઠનાદેવ નાશનમ્ ॥ ૧૯॥

સર્વં મમૈતન્માહાત્મ્યં મમ સન્નિધિકારકમ્ ।
પશુપુષ્પાર્ઘ્યધૂપૈશ્ચ ગન્ધદીપૈસ્તથોત્તમૈઃ ॥ ૨૦॥

વિપ્રાણાં ભોજનૈર્હોમૈઃ પ્રોક્ષણીયૈરહર્નિશમ્ ।
અન્યૈશ્ચ વિવિધૈર્ભોગૈઃ પ્રદાનૈર્વત્સરેણ યા ॥ ૨૧॥

પ્રીતિર્મે ક્રિયતે સાસ્મિન્ સકૃદુચ્ચરિતે શ્રુતે ।
શ્રુતં હરતિ પાપાનિ તથારોગ્યં પ્રયચ્છતિ ॥ ૨૨॥

રક્ષાં કરોતિ ભૂતેભ્યો જન્મનાં કીર્તનં મમ ।
યુદ્ધેષુ ચરિતં યન્મે દુષ્ટદૈત્યનિબર્હણમ્ ॥ ૨૩॥

તસ્મિઞ્છ્રુતે વૈરિકૃતં ભયં પુંસાં ન જાયતે ।
યુષ્માભિઃ સ્તુતયો યાશ્ચ યાશ્ચ બ્રહ્મર્ષિભિઃ કૃતાઃ ॥ ૨૪॥

બ્રહ્મણા ચ કૃતાસ્તાસ્તુ પ્રયચ્છન્તુ શુભાં મતિમ્ ।
અરણ્યે પ્રાન્તરે વાપિ દાવાગ્નિપરિવારિતઃ ॥ ૨૫॥

દસ્યુભિર્વા વૃતઃ શૂન્યે ગૃહીતો વાપિ શત્રુભિઃ ।
સિંહવ્યાઘ્રાનુયાતો વા વને વા વનહસ્તિભિઃ ॥ ૨૬॥

રાજ્ઞા ક્રુદ્ધેન ચાજ્ઞપ્તો વધ્યો બન્ધગતોઽપિ વા ।
આઘૂર્ણિતો વા વાતેન સ્થિતઃ પોતે મહાર્ણવે ॥ ૨૭॥

પતત્સુ ચાપિ શસ્ત્રેષુ સંગ્રામે ભૃશદારુણે ।
સર્વાબાધાસુ ઘોરાસુ વેદનાભ્યર્દિતોડપિ વા ॥ ૨૮॥

સ્મરન્ મમૈતચ્ચરિતં નરો મુચ્યેત સઙ્કટાત્ ।
મમ પ્રભાવાત્સિંહાદ્યા દસ્યવો વૈરિણસ્તથા ॥ ૨૯॥

દૂરાદેવ પલાયન્તે સ્મરતશ્ચરિતં મમ ॥ ૩૦॥

ઋષિરુવાચ ॥ ૩૧॥

ઇત્યુક્ત્વા સા ભગવતી ચણ્ડિકા ચણ્ડવિક્રમા ॥ ૩૨॥

પશ્યતાં સર્વદેવાનાં તત્રૈવાન્તરધીયત ।
તેડપિ દેવા નિરાતઙ્કાઃ સ્વાધિકારાન્યથા પુરા ॥ ૩૩॥

યજ્ઞભાગભુજઃ સર્વે ચક્રુર્વિનિહતારયઃ ।
દૈત્યાશ્ચ દેવ્યા નિહતે શુમ્ભે દેવરિપૌ યુધિ ॥ ૩૪॥

જગદ્વિધ્વંસકે તસ્મિન્ મહોગ્રેડતુલવિક્રમે ।
નિશુમ્ભે ચ મહાવીર્યે શેષાઃ પાતાલમાયયુઃ ॥ ૩૫॥

એવં ભગવતી દેવી સા નિત્યાપિ પુનઃ પુનઃ ।
સમ્ભૂય કુરુતે ભૂપ જગતઃ પરિપાલનમ્ ॥ ૩૬॥

તયૈતન્મોહ્યતે વિશ્વં સૈવ વિશ્વં પ્રસૂયતે ।

સા યાચિતા ચ વિજ્ઞાનં તુષ્ટા ઋદ્ધિં પ્રયચ્છતિ ॥ ૩૭॥

વ્યાપ્તં તયૈતત્સકલં બ્રહ્માણ્ડં મનુજેશ્વર ।
મહાદેવ્યા મહાકાલી મહામારીસ્વરૂપયા ॥ ૩૮॥

સૈવ કાલે મહામારી સૈવ સૃષ્ટિર્ભવત્યજા ।
સ્થિતિં કરોતિ ભૂતાનાં સૈવ કાલે સનાતની ॥ ૩૯॥

ભવકાલે નૃણાં સૈવ લક્ષ્મીર્વૃદ્ધિપ્રદા ગૃહે ।
સૈવાભાવે તથાલક્ષ્મીર્વિનાશાયોપજાયતે ॥ ૪૦॥

સ્તુતા સમ્પૂજિતા પુષ્પૈર્ગન્ધધૂપાદિભિસ્તથા ।
દદાતિ વિત્તં પુત્રાંશ્ચ મતિં ધર્મે ગતિં શુભામ્ ॥ ૪૧॥

॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

ભગવતી વાક્યં દ્વાદશોઽધ્યાયઃ ॥ ૧૨॥

॥ ત્રયોદશોઽધ્યાયઃ ॥
ૐ ઋષિરુવાચ ॥ ૧॥

એતત્તે કથિતં ભૂપ દેવીમાહાત્મ્યમુત્તમમ્ ।
એવંપ્રભાવા સા દેવી યયેદં ધાર્યતે જગત્ ॥ ૨॥

વિદ્યા તથૈવ ક્રિયતે ભગવદ્વિષ્ણુમાયયા ।
તયા ત્વમેષ વૈશ્યશ્ચ તથૈવાન્યે વિવેકિનઃ ॥ ૩॥

મોહ્યન્તે મોહિતાશ્ચૈવ મોહમેષ્યન્તિ ચાપરે ।
તામુપૈહિ મહારાજ શરણં પરમેશ્વરીમ્ ॥ ૪॥

આરાધિતા સૈવ નૃણાં ભોગસ્વર્ગાપવર્ગદા ॥૫॥

માર્કણ્ડેય ઉવાચ ॥ ૬॥

ઈતિ તસ્ય વચઃ શ્રુત્વા સુરથઃ સ નરાધિપઃ ॥ ૭॥

પ્રણિપત્ય મહાભાગં તમૃષિં સંશિતવ્રતમ્ ।
નિર્વિણ્ણોડતિમમત્વેન રાજ્યાપહરણેન ચ ॥ ૮॥

જગામ સદ્યસ્તપસે સ ચ વૈશ્યો મહામુને ।
સંદર્શનાર્થમમ્બાયા નદીપુલિનમાસ્થિતઃ ॥ ૯॥

સ ચ વૈશ્યસ્તપસ્તેપે દેવીસૂક્તં પરં જપન્ ।
તૌ તસ્મિન્ પુલિને દેવ્યાઃ કૃત્વા મૂર્તિં મહીમયીમ્ ॥ ૧૦॥

અર્હણાં ચક્રતુસ્તસ્યાઃ પુષ્પધૂપાગ્નિતર્પણૈઃ ।
નિરાહારૌ યતાત્માનૌ તન્મનસ્કૌ સમાહિતૌ ॥ ૧૧॥

દદતુસ્તૌ બલિં ચૈવ નિજગાત્રાસૃગુક્ષિતમ્ ।

એવં સમારાધયતોસ્ત્રિભિર્વર્ષૈર્યતાત્મનો: ॥ ૧૨॥

પરિતુષ્ટા જગદ્ધાત્રી પ્રત્યક્ષં પ્રાહ ચણ્ડિકા ॥ ૧૩॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૧૪॥

યત્પ્રાર્થ્યતે ત્વયા ભૂપ ત્વયા ચ કુલનન્દન ।
મત્તસ્તત્પ્રાપ્યતાં સર્વં પરિતુષ્ટા દદામિતે ॥ ૧૫॥

માર્કણ્ડેય ઉવાચ ॥ ૧૬॥

તતો વવ્રે નૃપો રાજ્યમવિભ્રંશ્યન્યજન્મનિ ।
અત્રૈવ ચ નિજં રાજ્યં હતશત્રુબલં બલાત્ ॥ ૧૭॥

સોઽપિ વૈશ્યસ્તતો જ્ઞાનં વવ્રે નિર્વિણ્ણમાનસ: ।
મમેત્યહમિતિ પ્રાજ્ઞ: સઙ્ગવિચ્યુતિકારકમ્ ॥ ૧૮॥

દેવ્યુવાચ ॥ ૧૯॥

સ્વલ્પૈરહોભિર્નૃપતે સ્વં રાજ્યં પ્રાપ્સ્યતે ભવાન્ ॥ ૨૦॥

હત્વા રિપૂનસ્ખલિતં તવ તત્ર ભવિષ્યતિ ॥ ૨૧॥

મૃતશ્ચ ભૂય: સમ્પ્રાપ્ય જન્મ દેવાદ્વિવસ્વત: ॥ ૨૨॥

સાવર્ણિકો મનુર્નામ ભવાન્ભુવિ ભવિષ્યતિ ॥ ૨૩॥

વૈશ્યવર્ય ત્વયા યશ્ચ વરોઽસ્મત્તોઽભિવાઞ્છિતઃ ॥ ૨૪॥

તં પ્રયચ્છામિ સંસિદ્ધ્યૈ તવ જ્ઞાનં ભવિષ્યતિ ॥ ૨૫॥

માર્કણ્ડેય ઉવાચ ॥ ૨૬॥

ઇતિ દત્ત્વા તયોર્દેવી યથાભિલષિતં વરમ્ ।
બભૂવાન્તર્હિતા સદ્યો ભક્ત્યા તાભ્યામભિષ્ટુતા ॥ ૨૭॥

એવં દેવ્યા વરં લબ્ધ્વા સુરથઃ ક્ષત્રિયર્ષભઃ ।
સૂર્યાજ્જન્મ સમાસાદ્ય સાવર્ણિર્ભવિતા મનુઃ ॥ ૨૮॥

ઇતિ દત્ત્વા તયોર્દેવી યથાભિલષિતં વરમ્ ।
બભૂવાન્તર્હિતા સદ્યો ભક્ત્યા તાભ્યામભિષ્ટુતા ॥

એવં દેવ્યા વરં લબ્ધ્વા સુરથઃ ક્ષત્રિયર્ષભઃ ।
સૂર્યાજ્જન્મ સમાસાદ્ય સાવર્ણિર્ભવિતા મનુઃ ॥ ક્લીં ૐ ॥
॥ સ્વસ્તિ શ્રીમાર્કણ્ડેયપુરાણે સાવર્ણિકે મન્વન્તરે દેવીમાહાત્મ્યે

સુરથવૈશ્યયોર્વરપ્રદાનં નામ ત્રયોદશોઽધ્યાયઃ ॥ ૧૩॥

॥ શ્રીસપ્તશતીદેવીમાહાત્મ્યં સમાપ્તમ્ ॥
॥ ૐ તત્ સત્ ૐ ॥

॥ અથ અપરાધક્ષમાપણસ્તોત્રમ્ ॥

ૐ અપરાધશતં કૃત્વા જગદમ્બેતિ ચોચ્ચરેત્ ।
યાં ગતિં સમવાપ્નોતિ ન તાં બ્રહ્માદય: સુરા: ॥ ૧॥

સાપરાધોઽસ્મિ શરણં પ્રાપ્તસ્ત્વાં જગદમ્બિકે ।
ઇદાનીમનુકમ્પ્યોઽહં યથેચ્છસિ તથા કુરુ ॥ ૨॥

અજ્ઞાનાદ્વિસ્મૃતેર્ભ્રાન્ત્યા યન્ન્યૂનમધિકં કૃતમ્ ।
તત્સર્વં ક્ષમ્યતાં દેવિ પ્રસીદ પરમેશ્વરિ ॥ ૩॥

કામેશ્વરિ જગન્માત: સચ્ચિદાનન્દવિગ્રહે ।
ગૃહાણાર્ચામિમાં પ્રીત્યા પ્રસીદ પરમેશ્વરિ ॥ ૪॥

સર્વરૂપમયી દેવી સર્વં દેવીમયં જગત્ ।
અતોઽહં વિશ્વરૂપાં ત્વાં નમામિ પરમેશ્વરીમ્ ॥૫॥

યદક્ષરં પરિભ્રષ્ટં માત્રાહીનઞ્ચ યદ્ભવેત્ ।
પૂર્ણં ભવતુ તત્ સર્વં ત્વત્પ્રસાદાન્મહેશ્વરિ ॥ ૬॥

યદત્ર પાઠે જગદમ્બિકે મયા
વિસર્ગબિન્દ્વક્ષરહીનમીરિતમ્ ।
તદસ્તુ સમ્પૂર્ણતમં પ્રસાદત:
સઙ્કલ્પસિદ્ધિશ્ચ સદૈવ જાયતામ્ ॥ ૭॥

યન્માત્રાબિન્દુબિન્દુદ્વિતયપદપદદ્વન્દ્વવર્ણાદિહીનં

ભક્ત્યાભક્ત્યાનુપૂર્વં પ્રસભકૃતિવશાત્ વ્યક્તમવ્યક્તમમ્બ ।
મોહાદજ્ઞાનતો વા પઠિતમપઠિતં સામ્પ્રતં તે સ્તવેઽસ્મિન્
તત્ સર્વં સાઙ્ગમાસ્તાં ભગવતિ વરદે ત્વત્પ્રસાદાત્ પ્રસીદ ॥ ૮॥

પ્રસીદ ભગવત્યમ્બ પ્રસીદ ભક્તવત્સલે ।
પ્રસાદં કુરુ મે દેવિ દુર્ગે દેવિ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૯॥

॥ ઇતિ અપરાધક્ષમાપણસ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ॥

॥ અથ દેવીસૂક્તમ્ ॥

ૐ અહં રુદ્રેભિર્વસુભિશ્ચરામ્યહ-
માદિત્યૈરુત વિશ્વદેવૈઃ ।
અહં મિત્રાવરુણોભા બિભર્મ્યહ-
મિન્દ્રાગ્ની અહમશ્વિનોભા ॥ ૧॥

અહં સોમમાહનસં બિભર્મ્યહં
ત્વષ્ટારમુત પૂષણં ભગમ્ ।
અહં દધામિ દ્રવિણં હવિષ્મતે
સુપ્રાવ્યે યજમાનાય સુન્વતે ॥ ૨॥

અહં રાષ્ટ્રી સઙ્ગમની વસૂનાં
ચિકિતુષી પ્રથમા યજ્ઞિયાનામ્ ।
તાં ભા દેવા વ્યદધુઃ પુરુત્રા
ભૂરિસ્થાત્રાં ભૂર્યાવેશયન્તીમ્ ॥ ૩॥

મયા સો અન્નમત્તિ યો વિપશ્યતિ
યઃ પ્રાણિતિ ય ઈં શૃણોત્યુક્તમ્ ।
અમન્તવો માં ત ઉપક્ષિયન્તિ
શ્રુધિ શ્રુત શ્રદ્ધિવં તે વદામિ ॥ ૪॥

અહમેવ સ્વયમિદં વદામિ જુષ્ટં
દેવેભિરુત માનુષેભિઃ ।
યં કામયે તં તમુગ્રં કૃણોમિ
તં બ્રહ્માણં તમૃષિં તં સુમેધામ્ ॥ ૫॥

અહં રુદ્રાય ધનુરા તનોમિ
બ્રહ્મદ્વિષે શરવે હન્તવા ઉ ।
અહં જનાય સમદં કૃણોમ્યહં
દ્યાવાપૃથિવી આ વિવેશ ॥ ૬॥

અહં સુવે પિતરમસ્ય મૂર્ધન્
મમ યોનિરપ્સ્વન્તઃ સમુદ્રે ।
તતો વિ તિષ્ઠે ભુવનાનુ વિશ્વો-
તામૂં દ્યાં વર્ષ્મણોપ સ્પૃશામિ ॥ ૭॥

અહમેવ વાત ઈવ પ્ર વામ્યા-
રભમાણા ભુવનાનિ વિશ્વા ।
પરો દિવા પર એના પૃથિવ્યૈ-
તાવતી મહિના સં બભૂવ ॥ ૮॥

॥ ઇતિ ઋગ્વેદોક્તં દેવીસૂક્તં સમાપ્તમ્ ॥

॥ ૐ તત્ સત્ ૐ ॥

Encoded by Smt. K. Shankaran and

reencoded by Kirk Wortman kirkwort@hotmail.com

Proofread by Sunder Hattangadi sunderh@hotmail.com

and Kirk Wortman kirkwort@hotmail.com

% A note from Kirk Wortman

% This text should be 100% accurate now. I proofread it 3 times.

% And one of those proofreads used a method which, although time-consuming, is

% almost infallible: I actually encoded all 700 shlokas myself and then used

% a comparison function in MS-Excel to compare my ITRANS with the original

% ITRANS (after conforming the codes to each other, e.g. making all "A"s into

% "A"s), line by line. The only mistakes this method would miss were those

% which both the original encoder and myself made - an occurrence which is

% extremely unlikely.

%

% I will also be posting this to Dale's website as soon as I get the time to

% format it.

%

% Here were my sources for the 700 main shlokas that I proofread:

%

% 1) 2 recordings of Vedic Pandits chanting the entire Devi Mahatmyam,

% recorded from the Maharishi Channel, one from October 1999 and the other

% from April 2002 (they always broadcast this during the fall and spring

% Navaratris, each day of the Navaratri) - there were 2 pandits chanting

% together on each tape

%

% 2) Shri Durga Saptashati, published by Gita Press, Gorakhpur

%

% 3) Devi Mahatmyam (Glory of the Divine Mother), Sri Ramakrishna Math,

% Madras, with English translation, first published 1953

%

%

% These sources were 99.9% identical with each other. Where there were

% differences, I resolved those differences in favor of the pandit recordings

% in most cases. In a few cases, I resolved them in favor of the Gita Press

% book. The pandit recordings were absolutely mistake-free, which is not

% surprising, since these pandits probably chant this text every day and since

% they probably chant it mostly from memory. So, it was clear to me that the

% recordings were the most authoritative source out of the 3 sources I used.

% And it was clear that the Gita Press book was more authoritative than the

% Ramakrishna Math book; the latter had many more typos and unclear print than

% the former.

%

% The original encoder obviously used the Ramakrishna Math book as his/her source.

% This was clear not only from the fact that there were no differences

% between his ITRANS and book, but also from the fact that a substantial

% number of his mistakes were due to typos and unclear print that existed in

% the book itself.

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated ḍoday

http://sanskritdocuments.org

Devi Mahatmyam (Durga Saptashati) Lyrics in Gujarati PDF
% File name : durga700.itx
% Location : doc_devii
% Language : Sanskrit
% Subject : religious
% Transliterated by : K. Shankaran Kirk Wortman Dhruba Chakroborty Ahto Jarve
% Proofread by : Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com : Kirk Wortman (kirkwort at hotmail.com)
% Description-comments : 700 shlokas regarding devi durga
% Latest update : September 14, 2003, July 4, 2008
% Site access : http://sanskritdocuments.org
%
% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study
% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of
% any website or individuals or for commercial purpose without permission.
% Please help to maintain respect for volunteer spirit.
%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.
Please check their sites later for improved versions of the texts.
This file should strictly be kept for personal use.
PDF file is generated [December 15, 2015] at Stotram Website